

2022. OKTÓBER

Tartalom

Németországban olcsóbb a tej, Ausztriában az étolaj, Belgiumban pedig a cukor, mint nálunk	2
Miért fontos a megállapodás a MATE és az Alföldi Tej Kft. között?	2
Egy olasz tehenészetben trágyából gyártják az üzemanyagot.....	3
Magyarországon drágult a legnagyobb mértékben a teljes tej az EU-n belül	4
Újabb segítséget kapott a tejelő szarvasmarha ágazat	4
Bár ön nem feltétlenül érzi, de már fél éve csökkennek az élelmiszerárak a világban	5
Erő izom, tejet iszom” – Egy generáció dúdolja a mai napig a Kádár-kori tejreklámokat.....	6
Negyedszázada nem volt ekkora az infláció Magyarországon	7
Brutális drágulás Magyarországon: ezek az élelmiszerek lassan luxusnak számítanak	9
Megjelent Magyarország Digitális Élelmiszeripari Stratégiája	10
Fejlesztette a túró rudi gyártását a Sole-Mizo Marcaliban.....	11
Probiotikummal “vennék rá” a teheneket a kevesebb böfögésre	11
Az NPN használata a tejelő szarvasmarhák takarmányozásában.....	12
Kezdődik az előlegfizetés az egységes kérelmekre.....	14
Egekben a tej felvásárlási ára, de már dereng némi fény az alagút végén	15
Ezért drágul a magyarok kedvenc sajtja.....	16
Hihetetlen, ami a tejtermékek árával történik	18
Elképesztő felfedezés: plusz 1400 év a tej- és tejtermék-fogyasztásban	19
Ismét pályázhatnak támogatásra a mezőgazdasági kisüzemek	20
Vidéken több tejterméket fogyasztanak a magyarok	21
A Lidl egy apróságnál hoz forradalmi változást	22
Még nincs vége az élelmiszerárak emelkedésének	23
Kiderült a csúf igazság: ezért drágulnak ennyire a tejtermékek Magyarországon.....	24
Tovább drágulhat a trappista? – tejipari szereplők az aggasztó sajt helyzetről	27
Egekbe szökött a tej ára.....	29
Megjelent a rendkívüli mezőgazdasági kamattámogatási program szabályozása	30
Ez a valódi oka az állati termékek drágulásának.....	31
Spar-vezérigazgató: Nagyot torzul a piac az ársapkák miatt	32
Hol jöhet még ársapka? A trappista sajt vezet a Pénzcentrum felmérésében	33

Németországban olcsóbb a tej, Ausztriában az étolaj, Belgiumban pedig a cukor, mint nálunk

2022. október 4.

Az 1,7 százalékos UHT tej esetében több országot is leköröztünk már a 0,9 eurós árral. Ráadásul a nyugati és a magyar vásárlók pénztárcája korántsem ugyanolyan mély.

Bár összességében elmondható, hogy a nyugati élelmiszerárak még magasabbak a magyar áraknál, bizonyos esetekben már megfordult ez a tendencia. A Népszava cikke konkrét példákat is említ: a napraforgóolaj például itthon 1,74 euróba kerül, míg Ausztriában 1,19-ért is hozzá lehet jutni.

Az 1,7 százalékos UHT tej esetében több országot is leköröztünk már a 0,9 eurós árral: a spanyoloknál a Carrefour áruházláncban ugyanez 0,78, Németországban pedig 0,79 euró. – írja a lap. Belgiumban pedig a kristálycukor olcsóbb, mint Magyarországon.

Ezek kis eltérések, csak hogy a német és a magyar, valamint az osztrák és a magyar vásárlók pénztárcája közel sem ugyanolyan mély. Egy egyedülálló, gyermektelen, átlagosan kereső személynek euróban számolva Spanyolországban kétszer annyi jövedelme van, mint Magyarországon, Belgiumban, Németországban és Ausztriában pedig több mint háromszoros a szorzó.

Forrás: www.rtl.hu

Miért fontos a megállapodás a MATE és az Alföldi Tej Kft. között?

2022. október 5.

A hazai élelmiszergazdaság fejlődése érdekében fontos az elméleti és gyakorlati szereplők összekapcsolása.

Stratégiai partneri megállapodást írt alá a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem és az Alföldi Tej Kft. A felek az oktatás, a kutatás, az innováció és a társadalmi szerepvállalás területén korábban is meglévő együttműködésüket akarják megerősíteni, illetve bővíteni.

A KÁN Egyetemi Napok nyitónapján Prof. Dr. Gyuricza Csaba, a MATE rektora és Dr. Pusztai József, az Alföldi Tej Kft. ügyvezetője látta el kézjeggyel a megállapodást, ami a korábbi, eseti együttműködések helyébe lép.

A felek megállapodtak egyebek mellett abban, hogy az Alföldi Tej Kft. gyakorlati helyszínt biztosít a MATE élelmiszertudományi, gazdaságtudományi és műszaki vonatkozású képzéseinek, és ösztöndíjprogramokkal segíti az egyetem képzéseit, valamint szorosan együttműködnek a kutatás, fejlesztés és innováció területén: új termékek fejlesztése, melléktermékek feldolgozási lehetőségeinek vizsgálata, táplálkozás-élettani hatásokkal összefüggő kutatások/fejlesztések, új, költséghatékony és veszteségcsökkentő technológiák és módszerek kidolgozása szerepel a tervek között. A felek kiemelt feladatul tűzték ki a fogyasztók és a termelők edukálását.

Az ünnepélyes aláírás alkalmával Gyuricza Csaba kiemelte, hogy a hazai élelmiszergazdaság fejlődése érdekében fontos az elméleti és gyakorlati szereplők összekapcsolása. A MATE célja e megállapodással az is, hogy a gyakorlati szakembereket oktatóként is bevonják a szakemberképzésbe, hallgatóiknak gyakorlati helyszínt biztosítsanak az Alföldi Tej Kft.-nél, illetve az, hogy a nemzetközi híró Tejgazdasági Kutatóintézet aktívan részt vegyen a hazai tejipari fejlesztésekben.

Antal Gábor, az Alföldi Tej Kft. felügyelőbizottsági elnöke azt hangsúlyozta, hogy a hazai élelmiszerfeldolgozásnak nemzetközi versenytársaival szemben elmaradása van a tudomány

mindennapi használatában, ezen kívánnak változtatni az együttműködéssel, illetve remélik, hogy fiatal mérnökökkel erősíthetik majd a magyar tejfeldolgozó ipart.

Dr. Pusztai József, az Alföldi Tej Kft. ügyvezetője az aláírás alkalmával azt hangsúlyozta, hogy a tejfeldolgozás területén nagyon nagy a nemzetközi verseny, így azt reméli az együttműködéstől, hogy javul cégük versenyképessége.

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem 2021. február 1-jén alakult meg, s ezzel Európa egyik legnagyobb agrárfókuszú, multidiszciplináris képzési helye jött létre. A MATE a nagy múltú és kiváló adottságokkal rendelkező magyar mezőgazdaság irányításában világszínvonalú képzéssel kívánja biztos megélhetéshez és inspiráló karrierhez segíteni a fiatal diplomásokat. A teljes hazai agrárképzés megújítása, a hazai és nemzetközi kapcsolatok erősítése elengedhetetlen feltétele annak a hosszútávú célnak, hogy a világ harminc legjobb agrár-felsőoktatási egyeteme közé kerüljön a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem.

Az Alföldi Tej Kft. 2003. április 30-án jött létre. A vállalat a Nyugat-Európában hagyományosan jól működő szövetkezeti modellt követi, azaz termékeit közvetlenül a magyar tejtermelő tulajdonosaitól érkező, minőségi alapanyagból készíti. Ennek köszönhetően az Alföldi Tej Kft. kiemelkedő résztvevőjévé vált a magyarországi tejtermelő és tejfeldolgozó piacnak. A vállalat elsődleges célja, hogy széles, megbízható és a fogyasztói igényeknek megfelelő termékválasztékot nyújtson a vevőközönség és kereskedelmi partnerei számára. Emellett kiemelt figyelmet fordít az élelmiszeripari termékek folyamatos fejlesztésére.

Forrás: www.agroinform.hu

Egy olasz tehenészetben trágyából gyártják az üzemanyagot

2022. október 5.

Egy olaszországi településen trágyából gyártják az üzemanyagot: már nemcsak tejet és húst adnak a teheneknek, hanem biogázt is. A tejüzem benzinkútként is üzemel.

600 tehenet tartanak összesen egy Piacenza melletti telepen, ez pedig rengeteg ürüléket jelent, amelyet korábban a trágyázáshoz használtak fel, de a modern technológia segítségével ma már üzemanyag gyártására is fel tudják használni. A telep tulajdonosai néhány éve döntöttek úgy, hogy önfenntartóvá teszik a működésüket, mert megelégtették a magas energiaárakat. A kísérlet végül annyira sikeres lett, hogy még eladásra is jutott a biogázból: ekkor döntöttek úgy, hogy megnyitják a saját töltőállomásukat.

Az elmúlt években nagy fába vágta a fejszénket és elkezdünk megújuló energiát előállítani a trágyából, így semmi sem megy kárba. Miközben tejet és sajtot állítunk elő, melléktermékként üzemanyagot is kapunk – mesélte az Euronews-nak a projekt egyik megálmodója, Nicoletta Cella. Emellett a környezetet sem szennyezi az, ahogy célba juttatják az energiahordozót. A trágyahegyet mindössze néhány lépés választja el a töltőállomástól. A gáz pedig egy keskeny, sárga csövön fut a kútoszlopig. A helyiek közül egyre többen választják azt, hogy a marhatelepen tankolnak, hiszen mivel az előállítás a piaci ár alatt van, ezért a gáz ára is.

A töltőállomás megnyitását mindössze néhány nappal az ukrainai háború kitörése előttre időzítették – véletlenül. Mivel a háború következtében Olaszországban is jelentősen megemelkedtek az energiaárak, ezért valószínűleg egyre többen hoznak létre hasonló trágyaerőművet a jövőben.

Forrás: www.index.hu

Magyarországon drágult a legnagyobb mértékben a teljes tej az EU-n belül

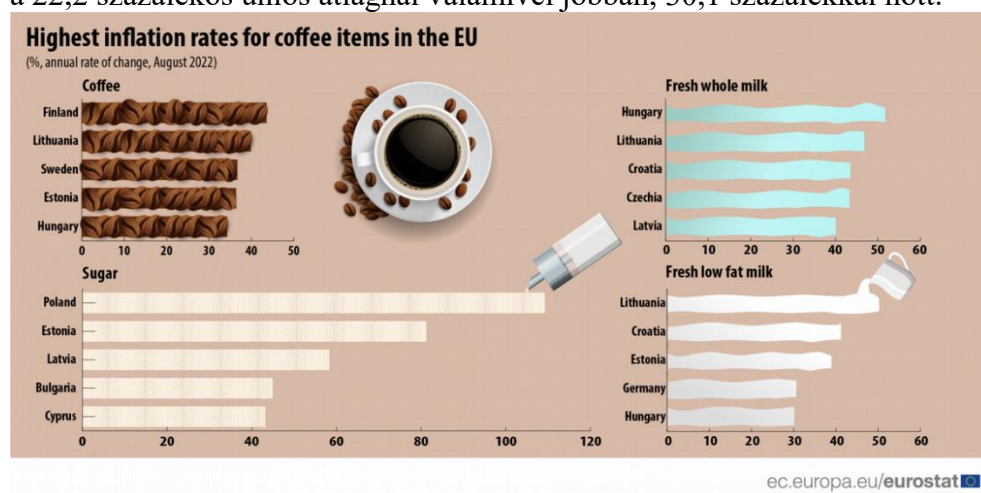
2022. október 6.

Az Eurostat által csütörtökön közzétett adatok szerint 2021 és 2022 augusztusa között Magyarországon nőtt a legnagyobb mértékben a teljes tej ára, de az alacsony zsírtartalmú tej és a kávé drágulásában is a top 5-ben vagyunk az Európai Unión belül – a kávézás kellékei közül egyedül a cukor ára nem nőtt, a kormány árstopja miatt.

Az adatok alapján az EU-ban idén augusztusban átlagosan 16,9 százalékkal volt drágább a kávé, mint egy évvel korábban, miközben a 2020-as árakhoz képest tavaly csak 0,5 százalékos drágulást mutatott a kávé. Magyarországon az EU-s átlagnak több mint a duplája, 34,3 százalék a kávé áremelkedésének mértéke, és csak négy északi ország (Finnország, Litvánia, Svédország, Észtország) előz meg ebben minket.

A tejkérdés annyiban bonyolultabb lehetne, hogy Magyarországon árstopot vezetett be a kormány a talán legnépszerűbb, 2,8 százalékos zsírtartalmú tejre, viszont ez egy olyan termék, ami egyedülálló az EU-ban, ahol a teljes tej (legalább 3,5%) és az alacsony zsírtartalmú tej (1,5–1,8%) jelenti a két fő szabványt, a sovány tej (legfeljebb 0,3%) mellett.

A három és feles tej drágulása viszont már Magyarországon volt a legnagyobb: a 24,3 százalékos EU-s átlaghoz képest nálunk 51,7 százalékkal emelkedett, míg a másfeles tej ára is a 22,2 százalékos uniós átlagnál valamivel jobban, 30,1 százalékkal nőtt.

Fotó: Eurostat

A cukor inflációja szintén a hatósági árazás miatt nem érinti kiemelkedő mértékben Magyarországot.

Néhány hete a kenyér áráról közölt még ijesztőbb statisztikát az Eurostat, amiből az derült ki, hogy az messze Magyarországon nőtt a legdurvábban 2021 és 2022 augusztusa között: a 18 százalékos uniós átlaghoz képest 66 százalékkal, miközben a második helyen álló Litvániában is csak 33 százalékos volt az áremelkedés.

Forrás: www.quibit.hu

Újabb segítséget kapott a tejelő szarvasmarha ágazat

2022. október 7.

Sikerrel zárult a tejelő szarvasmarha ágazat állatjóléti támogatásának meghosszabbítása.

Még 2016-ban indult el a tejelő szarvasmarhák tartásához kapcsolódó állatjóléti támogatási forma, ami a tejtermelő tehenészetek számára biztosít forrást a magasabb állatjóléti szttenderdek betartásával járó magasabb kiadásokért cserébe. Az Agrárminisztérium az uniós

agrártámogatási rendszer átmeneti időszakára tekintettel ennek újabb meghosszabbításáról döntött, amelynek köszönhetően 2023. április 30-ig is elérhető a támogatás az érintettek számára.

Azon termelők részére pedig, akik már 2022-ben is éltek az előző hosszabbítás lehetőségével és bent maradtak a támogatási programban, csaknem 11,5 milliárd forint került a napokban odaítélésre. A forrás komoly hozzájárulást jelent a tejágazatban működő gazdálkodók terheinek könnyítéséhez, mivel a szigorú higiéniai és takarmányozási előírások teljesítése jelentős többletköltséget ró rájuk.

Forrás: www.kormany.hu

Bár ön nem feltétlenül érzi, de már fél éve csökkennek az élelmiszerárak a világban

2022. október 7.

Mérséklődtek globálisan az élelmiszerárak szeptemberben, már a hatodik egymást követő hónapban, közölte az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) pénteken.

Az adatok szerint szeptemberben az átfogó árindex 136,3 pont volt, 1,1 százalékkal alacsonyabb az augusztusénál. Éves szinten az élelmiszerárak 7,2 ponttal (5,5 százalékkal) haladták meg az egy évvel korábbi szintet.

A FAO élelmiszerár-indexe kereskedelemmel súlyozott mutató, amely az öt legfontosabb élelmiszer-alapanyag nemzetközi piaci árát veszi figyelembe, ezek a

- növényi olajok,
- szemestermények,
- húsfélék,
- tejtermékek és a
- cukor.

A FAO gabonaárindex szeptemberben 147,8 pont volt, 2,2 ponttal (1,5 százalékkal) magasabb, mint augusztusban, és 14,9 ponttal (11,2 százalékkal) meghaladta a tavaly szeptemberi értéket. Szeptemberben a búza nemzetközi árai 2,2 százalékkal emelkedtek, ami részben a bizonytalansággal függ össze, hogy miként alakulnak a fekete-tengeri ukrán gabonaexport-szállítások a továbbiakban.

A növényiolaj-árindex szeptemberben tavaly február óta legalacsonyabb szintre, 152,6 pontra süllyedt, ami 10,8 pontos (6,6 százalékos) csökkenés augusztushoz képest. Különösen a pálma-, a szója-, a napraforgó- és a repceolaj ára esett a tartósan nagy készletek miatt, ami egybeesik a szezonálisan bővülő délkelet-ázsiai kitermeléssel.

A tejtermékek árindexe 142,5 pont volt, 0,8 ponttal (0,6 százalékkal) alacsonyabb az augusztusénál, ami a harmadik egymást követő havi csökkenés, de még mindig 24,4 ponttal (20,7 százalékkal) meghaladta az egy évvel ezelőtti értéket. Szeptemberben valamennyi tejtermék nemzetközi ára mérsékelten csökkent.

A húsrindex 121,4 pont volt szeptemberben, ami 0,6 pontos (0,5 százalékos) csökkenés augusztushoz képest. Egyben a harmadik egymást követő havi gyengülés a júniusban elért történelmi csúcs óta, de továbbra is 8,7 ponttal (7,7 százalékkal) magasabb éves szinten. Szeptemberben a juhhús nemzetközi jegyzései mérséklődtek a legnagyobb mértékben, elsősorban az árfolyammozgások hatására. A szarvasmarhahús ára szintén csökkent, részben egyes termelő országokban a szarvasmarhafélék nagyobb számú levágása miatt. Kismértékben csökkent a baromfihús ára, mert a világ importja visszafogott maradt, míg a sertéshús világpiaci ára tovább emelkedett az Európai Unióban tapasztalható vágósertés-kínálati hiány következtében.

A cukor árindexe szeptemberben átlagosan 109,7 pont volt, ami 0,8 ponttal (0,7 százalékkal) alacsonyabb az augusztusénál, ami az ötödik egymást követő havi csökkenést jelenti, és 2021

júliusa óta a legalacsonyabb. A szeptemberi csökkenés főként a világ legnagyobb cukorexportőrének, Braziliának a jó termelési kilátásaival függött össze. A brazil reál gyengülése az amerikai dollárral szemben további nyomást gyakorolt a cukor világpiaci árára, miközben nagyobb exportra ösztönzött.

Forrás: www.telex.hu

Erő izom, tejet iszom” – Egy generáció dúdolja a mai napig a Kádár-kori tejreklámokat

2022. október 8.

"Itt a friss finom tejfő! Ugye mindenki szereti?" Ez a banális szöveg egy tévéreklám volt a nyolcvanas években. Nem derült ki belőle, hogy melyik tejfőlről van szó, mert nem valamelyik gyártó termékét népszerűsítették, csak úgy a tejfőlt általában, nehogy kifejejtse a háziasszony a hét végi paprikás csirkéből.

Készült hasonló reklámfilm túróról és tejről is, utóbbi alá Postásy Juli énekelte az egész generációnak dallamtapadást okozó slágert, hogy "nem lehet megunni, ez az, amit nem lehet megunni".

És tényleg nem untuk az olyan, mai szemmel minimum furcsának tűnő reklámokat sem, mint hogy "egy pohár tej, tiszta fej", és azt sem, hogy "erő, izom, tejet iszom" vagy hogy "vigyázz, kész, sajt!".

Nem volt bennük semmi meghökkentő, mert az akkori idősebb generáció már három évtizede tudta a szocialista marketingből, hogy "cipőt a cipőboltból" kell vásárolni. Vagyis többnyire nem márkát hirdettek a Kádár-kori reklámok, mert ahhoz az kellett volna, hogy a gyártók versenyezzenek egymással a vásárlóért. Csakhogy ehhez valódi piacgazdaság kellett volna.

Bakos Erzsébet, a Tej Terméktanács volt szakmai vezetője szerint mégsem voltak értelmetlenek az ilyen és hasonló kampányok, mert ennek következtében emelkedett a nyolcvanas évekre fejenként 200 literre az éves tej- és tejtermékfogyasztás. Azóta sem ittak annyi tejet a magyarok, mint akkor.

- A Tejipari Vállalatok Trösztje a nyolcvanas években érzett rá arra, hogy az alapvető élelmiszereknek, így a tejnek is szüksége van reklámra. Kis plakátok készültek a tröszt megrendelésére, azokat szétküldték a 15 tejipari vállalatnak, és mindegyik terjesztette, ahol tudta. A cél az volt, hogy felhívják a figyelmet a tej kedvező élettani hatásaira és természetesen hogy a vevők többet vásároljanak - idézte fel a múltat Bakos Erzsébet.

A nyolcvanas években nemcsak a márkának nem volt jelentősége - az adott üzem nevét apró betűkkel tüntették csak fel -, de a csomagolás is inkább volt költséghatékony, mint vonzó és praktikus.

A korszak emblematisztikus termékéről, a zacskós tejről ez mindenképp elmondható. Senki nem szerette, de mivel nem lehetett mást kapni – az üveges változat már, a dobozos még nem létezett –, mindenki számára magától értetődő volt, hogy tej csakis zacskóban kerülhet a közértbe.

Közben némelyik zacskó kiszakadt, tartalma a műanyag ládába folyt, amitől délutánra az egész tejespult aludttejszagot árasztott. A zacskós tejjel együtt járt a hűtőpultban megtalálható nedves, rossz szagú törülörongy, otthon pedig a hupikék tejtartó, amibe az ollóval kivágott sarkú tejeszacskót lehetett beleállítani.

Vagy épp a félliteres kakaót, csokis-, illetve karamellás tejet - idővel így bővült a választék. Ezekről Postásy Juli már nem énekelt az esti krimi előtti reklámblokkban, mert a zacskós kakaót elsodorták az instant kakaóporok, majd a piacgazdaság. Később a tej is színes dobozokba került és sokféle márkanevet kapott.

Forrás: www.blikk.hu

Negyedszázada nem volt ekkora az infláció Magyarországon

2022. október 11.

25 éve nem látott inflációs adatok láttak napvilágot kedden. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint szeptemberben 20,1 százalékkal emelkedett a fogyasztói árindex. A pénzromlást az energia- és élelmiszerárak emelkedése táplálta, az előbbinél egy év alatt több mint 60 százalékkal nőttek a költségek.

Alaposan rájár a rúd a forintra, amióta a Magyar Nemzeti Bank közölte: a Monetáris Tanács legutóbbi kamatmeghatározó ülésén a 125 bázispontos emeléssel elért 13 százalékos irányadó ráta egyben a kamatemelési ciklus végét jelenti. Miközben a keddi inflációs adatokra várt a piac, a hazai fizetőeszköz jegyzése hétfőn előbb a dollárral (442,25), majd az euróval szemben is (429,06) történelmi csúcsot döntött napközben. Az előzetes várakozások alapján a fő kérdés az volt, a pénzromlás üteme már szeptemberben elérte-e a 20 százalékot.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) végül 20,1 százalékos kilencedik havi fogyasztói árindexet közölt. Ennyivel haladta meg a szeptemberi infláció az egy évvel korábbit, míg augusztushoz képest 4,1 százalékos a pénzromlás mértéke.

Az árindex emelkedése leginkább a háztartási energia- és az élelmiszerárak egekbe szökésének tudható be.

A forint is érzi az inflációs adatokat

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) kedd reggeli, igencsak rémisztő inflációs jelentését a forint is megérezte. A magyar fizetőeszköz 9 óra után 20 perccel már a 428-as szint közelében táncolt az euróval szemben (427,98). A dollárhoz képest nem változott a forint árfolyama – 440,6 körül mozgott.

Egy év alatt

2021 szeptemberéhez képest az élelmiszerárak 35,2 százalékkal emelkedtek, míg a háztartási energia még brutálisabb mértékben, 62,1 százalékkal.

Az élelmiszereken belül leginkább a kenyér (76,2 százalék), a sajt (68 százalék), a tejtermékek, valamint a vaj és vajkrém (66,3 százalék), a margarin (61,2 százalék), a száraztészta (60,2 százalék), a tojás (53,7 százalék) drágult. Átlag alatti mértékben, 22,4 százalékkal nőtt a sertéshús, 19,1 százalékkal a csokoládé, kakaó, 10,9 százalékkal a cukor, 5 százalékkal az étolaj ára.

A rezsicsökkentés szabályainak augusztus 1-től hatályos módosítása következtében a háztartási energián belül a vezetékes gáz ára 121, az elektromos energiáé 28,9 százalékkal nőtt. A palackos gáz ára 45, a tűzifáé 43,8 százalékkal növekedett.

A tartós fogyasztási cikkek 14,7, a szeszes italok, dohányárak átlagosan 13,2, ezen belül az alkoholos italok 16,5 százalékkal drágultak. Az állateledelek ára 45,5, a lakásjavító és karbantartó cikkeké 27,7, a mosó- és tisztítószerké 24,8, a testápolási cikkeké 24,5, a járműüzemanyagoké 5,8 százalékkal lett magasabb. A szolgáltatások díja 8,2 százalékkal emelkedett, ezen belül a taxi 28,5, a lakásjavítás és -karbantartás 22,8, a járműjavítás és -karbantartás 20,5, a sport- és múzeumi belépők 16,6, a lakbér 12,6 százalékkal került többbe.

Nézzük, mi történt augusztus óta

Augusztushoz képest átlagosan 4,1 százalékkal nőttek a fogyasztói árak. Az élelmiszerek 3,5 százalékkal, a háztartási energia ára 59,2 százalékkal nőtt, a vezetékes gáz és az elektromos energia lakossági árának augusztus 1-jétől hatályos áremelése következtében.

A szolgáltatások ára átlagosan 0,1 százalékkal csökkent, a sport- és múzeumi belépők 3,2 és a testápolási szolgáltatások 2,7 százalékos drágulását ellensúlyozta az üdülési szolgáltatások – szezonális hatások miatti – 13,6 százalékos árcsökkenése.

Az euróövezetben sem fényes a helyzet

Szeptemberben az első alkalommal ért el két számjegyű éves növekedést a fogyasztói árindex, és ezzel újabb rekordot állított be az euróövezeti infláció az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat előzetes adatokon alapuló, pénteken publikált jelentése alapján.

Az infláció 10 százalékra emelkedett az előző havi 9,1 százalék után, szemben a piac által várt 9,7 százalékkal.

A legnagyobb mértékben, 40,8 százalékkal az energiaárak nőttek éves bázison az euróövezetben szeptemberben. Augusztusban 38,6 százalék volt az éves növekedés. Az élelmiszerek és élvezeti cikkek ára 11,8 százalékkal emelkedett az előző havi 10,6 százalékos éves növekedés után. A nem energiaipari cikkek ára 5,6 százalékkal emelkedett 5,1 százalék után, a szolgáltatások ára pedig 4,3 százalékkal haladta meg szeptemberben az egy évvel korábbi az augusztusi 3,8 százalékos éves növekedés után.

Meglepte az elemzőket

A szeptemberi inflációs adat alaposan meglepte az elemzőket, a konszenzus „csak” 19,8 százalék volt a szokásosnál jóval nagyobb bizonytalanság mellett, mivel a rezsiemelés, valamint az élelmiszerárak emelkedésének hozzájárulása széles skálán mozgott az elemzői modellekben – közölte a keddi inflációs adatokra reflektálva Kiss Péter, az Amundi Alapkezelő befektetési igazgatója.

„Nagy valószínűséggel felül kell vizsgálnunk az infláció tetőzésére vonatkozó előrejelzésünket is, amely így is decemberi tetőzést vetített előre 20,8 százalékos inflációval” – mondta a szakember.

Hozzátette: ma már ez is optimistának tűnik, ennek fényében különösen izgalmas kérdés, hogyan hat mindez a monetáris politikára. A jegybank megkötötte a saját kezét a kamatemelési ciklus végének bejelentésével, de látható, hogy az új eszközök révén folytatta a szigorúbb monetáris politikát (a két hónapos betéti kamat 14,14 százalék lett a múlt heti tenderen). A forint gyengülése azonban egyelőre arra utal, hogy a meghatározó piaci szereplők szemében ez az unortodox kamatemelésekre való áttérés nem tűnik optimális megoldásnak.

Kiss Péter szerint, ahogy az várható volt, a hó/hó adat emelkedéséért teljes egészében a rezszi és az élelmiszer árak megugrása felelős. Összességében az adat nem változtat a kilátásokon, a következő hónapokban fennmaradhat a 20 százalék körüli infláció (már ez is pozitív, hogy nem lesz további nagy emelkedés), és érdemi csökkenést csak a jövő év második negyedévétől várunk, ám ez csak az árstopok fenntartásával érvényes.

Az éves adat is várakozáson felüli lehet

Az energiaárak brutális emelkedése önmagában 3,7 százalékponttal növelte az inflációt – közölte Suppan Gergely, a Takarékbank vezető elemzője. Az erősödő árnyomást tükrözi, hogy a maginfláció is igen meredeken, 20,7 százalékra ugrott, ami kissé felülmúlta a várakozásokat – tette hozzá.

A vártnál jóval magasabb infláció, a forint érdemi gyengülése, a népegészségügy termékadó és a dohánytermékek, alkoholos italok jövedéki adóemelése, számos, elsősorban élelmiszer termékpályán a nyersanyag és energiaöltségek meredek elszállása miatt továbbra is folytatódó átlag infláció meghaladhatja az eddigi 13,6 százalékos, valamint a jövő évi 12,4 százalékos várakozásunkat – mondta Suppan.

Az elemző szerint az orosz–ukrán háború, valamint az Oroszország elleni szankciók, és részben ennek következtében csökkenő orosz gázszállítások érdemben felülírják az inflációs – és gazdasági – kilátásokat, amelyeknek a hatásai továbbra sem becsülhetők meg teljeskörűen.

További emelkedés várható

A következő hónapokban az átlag infláció várható folytatódása miatt kismértékben tovább emelkedik az infláció, ami az árkorlátozó intézkedések nélkül elérhetné a 24-25 százalékot, bár az egyes élelmiszerek esetében bevezetett árkorlátozások jórészt áthárításra kerültek más termékekre.

Az év végéig kissé 21 százalék fölé emelkedhet az infláció, azonban a jövő év elejétől bázishatások miatt már az infláció mérséklődésére számítunk – mondta Suppan Gergely.

Az MNB az élelmiszerárakat okolja

A szeptember havi infláció több mint felét az élelmiszerek, valamint a szabályozott árú termékek és szolgáltatások drágulása magyarázza. A feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció havi emelkedése mérséklődött az augusztusi átárazást követően, vagyis ennél a termékcsoportnál az inflációs folyamatok mérséklődése tapasztalható – hívta fel a figyelmet a Magyar Nemzeti Bank.

Az átfogó inflációs mutató az augusztusi éves indexhez képest 4,5 százalékponttal emelkedett, az éves maginfláció 20,7 százalékos volt, ami 1,7 százalékponttal magasabb az előző havinál – írta az MNB.

Az infláció 4,5 százalékpontos szeptemberi emelkedésének mintegy 85 százalékát két termékkör adja: a szabályozott árak 2,8 százalékponttal, az élelmiszerek 1,0 százalékponttal járultak hozzá a fogyasztóiár-index gyorsulásához.

A szabályozott árú termékek és szolgáltatások árai augusztushoz képest 22,4 százalékkal emelkedtek, így a termékkör éves árváltozása 24,2 százalék. A jelentős emelkedés döntő része a lakossági rezsiárak módosításához kapcsolódik (gáz és áram árak), ugyanakkor a tankönyvek, az iskolai, az óvodai, bölcsődei étkezés, illetve a parkolási díjak is drágultak.

Az MNB számításai szerint az élelmiszerárak 38,6 százalékkal emelkedtek év/év alapon szeptemberben, az augusztushoz képest 3,8 százalékkal volt magasabb az élelmiszerek inflációja.

Forrás: www.index.hu

Brutális drágulás Magyarországon: ezek az élelmiszerek lassan luxusnak számítanak

2022. október 11.

Egészen elképesztő tempóban drágulnak az élelmiszerek a magyar boltokban: a tojás ára például a tavalyi évhez képest több mint duplájára nőtt, épp úgy, mint a félzsíros tehéntúró. A trappista sajnál még nagyobb mértékű drágulás volt megfigyelhető, de még az 1,5 százalékos UHT tej ára is csaknem kilencven százalékkal nőtt meg a tavalyi év azonos időszakához képest, míg a 2,8 százalékos tej február óta az élelmiszerárstop hatása alá tartozik. A boltokban tapasztalható árakat nézve az ársapkának nem sikerült elérnie a célját.

Az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) Piaci Árinformációs Rendszerének (PÁIR) adatai szerint az október 3-9-i héten a 10 darabos, ketreces, M-es (tehát a gyengébb minőségű) tojás darabjának fogyasztói ára a kiskereskedelmi üzletláncokban 92 forint volt. Ez 14,5%-os drágulást jelent az előző héthez, és duplázódást tavaly október elejéhez képest. Az L-es méret már 106 forint volt, ami egy hét alatt 9,3%-ot emelkedett, egy év alatt viszont már 108,5%-os volt az áremelkedés - írta meg a Népszava. A jobb minőségű, mélyalmos, L-es méretű tojás már 116 forintba került a múlt héten, holott egy héttel korábban még 95 forint volt, év elején pedig még csak 51 forintot kértek érte. A portál szerint nagyobb élelmiszerboltokban hétfőn mérettől és minőségtől függően már 104-150 forintért árulták a tojást, de saját márkás kiszerelésben 77-85 forintért is lehet még mélyalmos tojást kapni. Hogy egy üzletlánc saját márkájáról, vagy gyártói márkáról van-e szó, az más termékek árát is jelentősen befolyásolja.

A 250 grammos félzsíros tehéntúró esetében különként több, mint ezer forintot is meg lehet spórolni a saját márkás termékkel. Ennek a kiszerelésnek a kilós ára az AKI adatai szerint a múlt héten 2283 forint volt, a gyártói márkás viszont 3363 forintba került. Utóbbi tavaly október eleje óta több, mint duplájára drágult, hiszen akkor még 1398 forint volt a fogyasztói ára. Egy kiló, gyártói márkás trappista sajt a múlt héten 4462 forintba kerül, ami 117%-os drágulás tavalyhoz képest. Ehhez képest a saját márkás termékért „csak” 3490 forintot kértek.

Hogy ilyen árakra egyre kevésbé van fizetőképesség kereslet, azt nem csupán az jelzi, hogy a legutolsó adatok szerint a KSH a nyár mindhárom hónapjában visszaeső forgalmat mért az élelmiszerkiskereskedelemben, hanem az is, hogy az egyes termékek árai - akár akcióként feltüntetve - elkezdtek csökkenni. Az AKI adatai szerint a tavaly óta jócskán megdrágult gyártói márkás trappista sajt fogyasztói ára a múlt héten már 1,28%-kal csökkent. Egyelőre nem látni, ez mennyire lesz tartós trend, vagy hogy egyáltalán tekinthető-e annak, hiszen a tavasz folyamán voltak ennél nagyobb, 9-12%-os heti áresések is, amelyeket azonban 16-17%-os drágulások követtek. Szeptember közepén is csökkentek némileg az árak, hogy azután még inkább megemelkedjenek.

Kisebb hullámzások láthatók a 1,5 százalékos UHT tej fogyasztói árában is. A gyártói márkás termék literenkénti ára múlt héten 507, a saját márkásé 371 forint volt; előbbiért év elején még csak 311, utóbbiért 226 forintot kellett fizetni. A saját márkás tej a múlt héten is 5,6%-kal drágult, a gyártói márkás tej viszont 0,82%-kal olcsóbb lett, noha ez a tavalyi évhez képest még mindig 89%-os drágulás. Itt látszik a legjobban, hogy a február 1-től bevezetett élelmiszerárstop milyen torz árazási szerkezetet alakított ki a kiskereskedelemben, hiszen a 1,5 százalékos UHT tej fogyasztói ára mindkét kategóriában magasabb, mint a jobb minőséget képviselő, de árstopos 2,8 százalékos UHT tejé. A gyártói márkás, 2,8 százalékos UHT tej 308, a saját márkás 222 forintba került múlt héten.

Az AKI grafikonjain az is látható, hogy az élelmiszerárak már tavaly év végén, az idei év elején elkezdtek emelkedni. A kormány is erre reagálva vezette be a választások, illetve még az orosz-ukrán háború kitörése előtt 7 termékre az élelmiszerárstopot, amelyet azóta is újra és újra meghosszabbítanak, legutoljára 2022. december 31-ig. Az árstop azonban paradox módon árfelhajtó hatással bír több más élelmiszerre is, ahogy arról Raskó György agrárközgazdász is beszélt az Agrárszektorban.

Forrás: www.agrarszektor.hu

Megjelent Magyarország Digitális Élelmiszeripari Stratégiája

2022. október 12.

Alapos előkészítő munka eredményeként elkészült és megjelent Magyarország Digitális Élelmiszeripari Stratégiája.

A stratégia megszületését, Magyarország Digitális Agrár Stratégiájához hasonlóan, az Agrárminisztérium kezdeményezte és koordinálta. A szaktárca együtt dolgozott a Neumann Nonprofit Közhasznú Kft.-vel, érdekképviselletekkel, valamint szakmai szervezetekkel, a koncepció megalkotása során tudományos kutatási eredményeket is felhasználtak.

Magyarország Digitális Élelmiszeripari Stratégiájának célja az élelmiszerláncban belül a lánc többi elemével összekapcsolódva, mégis az élelmiszeriparra fókuszálva olyan támogatási, szabályozási, képzési segítséget nyújtani, mely a hazai élelmiszeripar hatékonyságát, versenyképességét tovább tudja fokozni. Az ágazat stabil alapokon áll, a korábbi időszakok megváltozott körülményei között is jól vizsgázott, ugyanakkor a jelenlegi globális válság erősen érinti. A digitális eszközök és szolgáltatások használatának növelésével az élelmiszeripar tovább erősödhet növelve az exportképességet és biztonságos, jó minőségű hazai termékkel látva el a fogyasztókat.

Forrás: www.kormany.hu

Fejlesztette a túró rudi gyártását a Sole-Mizo Marcaliban

2022. október 12.

A Sole-Mizo Zrt. a túró rudi gyártását érintő, mintegy 300 millió forintos technológiai fejlesztést valósított meg a marcali tejüzemében - tájékoztatta a társaság az MTI-t.

Közleményükben azt írták: a cég a két évig tartó, a közelmúltban befejezett beruházás részeként új temperáló, keverő berendezést és dekristályosítót helyezett üzembe, s egyebek mellett bővítette raktározási, hűtési, csomagolási kapacitásait. A saját erőből finanszírozott fejlesztéssel a társaság megteremtette a valódi étcsokoládéval bevont túró rudi gyártásának feltételeit - hangsúlyozták. Megjegyezték, hogy a túró rudik bevonatát sokan csokinak hiszik, de a magyarországi boltok polcaira kerülő ilyen termékek 95 százaléka bevonómasszával készül. A termék népszerűségének tükrében megdöbbenőnek nevezték, hogy a túró rudik gyártásában az utóbbi 50 évben nem történt jelentős fejlesztés.

A színében és ízében csokoládét idéző étbevonó előnye, hogy kevésbé hajlamos az olvadásra, jobban tartja a színét és a formáját, a könnyen termelhető és kezelhető pálmazsírnak köszönhetően nagy mennyiségben állítható elő - írták. Kiemelték, a valódi, a bevonómasszával több kakaót tartalmazó étcsokis túró rudi gyártásában szerepe volt annak, hogy a mennyiség mellett a minőség újra fontos szempont lett az édességpiacon.

A Sole-Mizo évente több mint 3000 tonna túró rudat készít, amellyel 33 százalékos a részesedése a hazai piacon - közölték.. Hozzá tették: a 100 embernek munkát adó marcali üzem a beruházás eredményeként akár 1500 tonna étcsokis késztermék előállítására is képes, ez mintegy fele a cég által előállított túró rudi mennyiségnek.

Jelezték: a Sole-Mizo abban bíz, hogy új termékével jelenlegi vásárlóik mellett új célcsoportokat is elér, és növeli piaci részesedését. "Gőzerővel folyik a kiskereskedelem ellátása az új termékkel, bizakodásra adhat okot, hogy egyes értékesítési pontokon már plusz rendelésre is szükség volt, mert olyan kereslet mutatkozott a valódi étcsokis túró rudink iránt" - írták a közleményben.

A nyilvános cégadatok szerint a több mint 1200 embert foglalkoztató Sole-Mizo Zrt. 2020-ban mintegy 82 milliárd forint nettó árbevételt és 1,9 milliárd forint nyereséget ért el, a 2021. évet 89 milliárd forint nettó árbevétellel és 832 millió forint nyereséggel zárta.

A társaság közleményében reményét fejezte ki, hogy a termékpaletta széleskörű fejlesztése, a laktózmentes és cukormentes tejtermék-verziók bemutatásának eredményeként idén a tavalyinál nagyobb árbevétele lesz. Ehhez a növekményhez a valódi étcsokoládés túró rudi bevezetése is hozzájárulhat, bár természetesen a Mizo összárbevételében továbbra is a tej, a sajt, a túró képviseli a nagyobb arányt - jegyezték meg. Hozzáfűzték, hogy a tejdesszert ugyanakkor fontos kategória a cég sikerei és népszerűsége szempontjából.

Forrás: www.profitline.hu

Probiotikummal “vennék rá” a teheneket a kevesebb bőfögsre

2022. október 13.

Egy új-zélandi farmon azzal kísérleteznek, hogy csökkentsék az állatok kérődzése során felszabaduló, üvegházhatású gáz a metán mennyiségét. Ennek érdekében egy por formájú probiotikumot kevrnek egy tejszerű italba és ezt adják a szarvasmarha borjaknak. A Kowbucha névre elkeresztelt szer korábbi vizsgálatok szerint csökkenti az állatok bőfögését.

Az új-zélandi tejipari vállalat, a Fronterra már második éve végez kísérleteket aazzal a céllal, hogy a szarvasmarhákától eredő káros gázkibocsátást csökkentsék. A korábbi kísérletek azt

igazolták, hogy a borjak akár 20%-kal kevesebb metánt bocsátanak ki, ha a takarmányozást probiotikummal egészítik ki.

Az is a probiotikumok mellett szól, hogy természetes eredetűek, így sem a teheneknek, sem a tejfogyasztóknak nem ártalmasak. A kísérletek során persze arra is figyelnek, hogy minél költséghatékonyabb, a gazdák számára megfizethető megoldást találjanak – írta cikkében a Reuters.

Az állattartásban világviszonylatban is jelentős szereplőnek számító Új-Zéland vállalta, hogy 2030-ig 10%-kal, az évszázad közepéig pedig akár 47%-kal csökkenti az állati eredetű metánkibocsátását a 2017-es szinthez képest.

Ahogy korábban már mi is írtunk róla, a helyi környezetvédelmi minisztérium javaslata szerint 2025-től a mezőgazdasági termelőknek adót kell majd fizetniük az állataik gázkibocsátása után. Azok viszont, akik kibocsátáscsökkentő takarmány-adalékanyagokat használnak, kedvezményeket kaphatnak.

A hírek szerint a folyamatban lévő kísérletek eddigi eredményei ígéretesek, így akár már 2024-re a boltokba kerülhet a Kowbucha – még azelőtt, hogy az adót az állattartóknak el kellene kezdeniük fizetni.

Már jelenleg is kaphatóak olyan takarmány-adalékanyagok, melyek hatékonyan képesek csökkenteni az állatok metánkibocsátását. A Bovaer nevű termék, például, 30%-os kibocsátáscsökkentést képes elérni a tejelő teheneknél, és még ennél is többet a húsmarhák esetében. A mostani kísérleti fázisban lévő termék újdonsága az lesz, hogy – várhatóan – csak a borjak nevelése során kell használni, mivel a hatása tartós lesz.

A kutatásokban az új-zélandi kormány is jelentős szerepet vállal, ami nem meglepetés, hiszen az ország áruexportjának több mint 75%-át adják a mezőgazdasági termékek, így létfontosságú a kibocsátás-csökkentésre irányuló kutatások ösztönzése, mivel a másik opció az állatállomány jelentős mértékű redukálása lenne.

Forrás: www.magro.hu

Az NPN használata a tejelő szarvasmarhák takarmányozásában

2022. október 16.

Az NPN hatékony felhasználása összetett, ezért a tejelő szarvasmarhák gyakorlati takarmányozásában szükséges az NPN felhasználásának megértése. Az NPN kifejezés olyan összetevőkre utal, mint a karbamid, a biuret és az ammónium-bikarbonát, amelyek nem fehérjék, de a bendőben lévő mikrobák által fehérjékké alakíthatók. A közhiedelemmel ellentétben a legtöbb tejelő szarvasmarha jelentős mennyiségű NPN-t kap.

Az NPN hatékony felhasználása összetett, ezért a tejelő szarvasmarhák gyakorlati takarmányozásában szükséges az NPN felhasználásának megértése. Az NPN kifejezés olyan összetevőkre utal, mint a karbamid, a biuret és az ammónium-bikarbonát, amelyek nem fehérjék, de a bendőben lévő mikrobák által fehérjékké alakíthatók. A közhiedelemmel ellentétben a legtöbb tejelő szarvasmarha jelentős mennyiségű NPN-t kap.

Számos természetes takarmány, például a legelők, a széna és különösen a szilázsok jelentős arányban tartalmazzak NPN-t, ezért a kérődzők takarmányában a speciális NPN-források használata tovább fog növekedni.

NPN-források

A kérődzők takarmányozásában leggyakrabban használt NPN-forrás a karbamid. Számos más terméket is használtak már kísérleti és kereskedelmi céllal, de a legtöbbjük magasabb költségük vagy rosszabb ízletességük miatt nem hasonlítható a karbamidhoz. Bár néhányuknak bizonyos helyzetekben jelentős előnyei lehetnek a karbamiddal szemben.

Táplálóérték

Az NPN-vegyületekből képződő mikrobiális fehérje magas tápértékű. Az NPN-t és fehérjét vagy aminosavakat nem tartalmazó tápokkal etetett tehenek képesek laktálni és normálisan szaporodni, de nem lehet maximális termelést elérni olyan állatokkal, amelyek csak NPN-t mint N-forrást tartalmazó tápokkal táplálkoznak. Ennek oka, hogy a limitáló aminosavak mikrobiális szintézise nem elegendő ahhoz, hogy kielégítse az izomfehérje és a tej előállításához szükséges igényt a genetikailag kiváló állatokban.

Gazdasági előnyök

A tejelő szarvasmarhák takarmányában a természetes fehérjekiegészítők NPN-nel történő helyettesítésének jövedelmezősége több tényezőtől függ. Beleértve az NPN-forrás költségét, a helyettesített természetes fehérje relatív árát és a helyettesítésre adott állati reakciót. Ez általában a tejhozam változásában tükröződik. Ugyanazok az alapelvek érvényesek a nagy és kis állományokban használt NPN-re, de a kockázatok és az előnyök az állomány méretével nőnek.

Az NPN felhasználását befolyásoló étrendi tényezők

Megfigyelték, hogy a táptalaj fehérjetartalmának növelésével a fehérjévé átalakított karbamid mennyisége jelentősen csökkent. Arra is van bizonyíték, hogy a karbamid nem hasznosul olyan jól, ha csak szénával vagy más takarmányokkal etetnek, mint ha keményítőt vagy gabonaszemeket is tartalmaz az étrend.

A bendőben történő optimális mikrobiális növekedéshez és a karbamid hatékony felhasználásához különböző ásványi elemekre, köztük foszforra és kénre van szükség. Továbbá, kis mennyiségű olaj hozzáadása a tisztított takarmányokhoz kielégítő teljesítményt eredményezett a tejelő teheneknél, amikor a karbamid és az ammóniumsók voltak az egyedüli nitrogénforrások.

Az NPN használata a takarmányozási programokban

A karbamid felhasználása során a gyors ammóniává történő átalakulás jelenti a fő problémát. Ezért az alábbiakban olyan termékek, kombinációk és eljárások kifejlesztésére tettek kísérleteket, amelyekkel csökkenthető az átalakulási arány.

A szemek és a karbamid kombinációinak hővel, nedvességgel és/vagy nyomással történő kezelése. A helyzet azonban zavaros, mert a kombinációk kedvező hatásai részben a feldolgozásnak a gabonára gyakorolt hatásaiból adódhatnak, és nem csak a karbamid ammóniává való lassabb átalakulásából.

Ammóniás termékek és takarmányok használata NPN-forrásként a tejelő szarvasmarhák számára. Ilyen például az ammóniás rizshéj, a répapép és a citruspép. Megfelelő felhasználás esetén ezek az NPN-források sikeresen fedezhetik a tejelő szarvasmarhák nitrogénszükségletének egy részét.

Ammóniumsók, például ammónium-polifoszfátok, mono-ammónium- és di-ammónium-foszfát használata, amelyek jól hasznosított nitrogén- nitrogénforrások. Más ammóniumsók viszonylag mérgezőek, és az ezeket tartalmazó takarmány nem ízletes.

Az NPN hatása a tejtermelésre

Bizonyos bizonyítékok alátámasztják azt az elképzelést, hogy a magas hozamú tehenek negatívabban reagálnak a magas NPN-értékre, mint az alacsony hozamúak. Számos jelentés azonban kimutatta, hogy az NPN etetése az ajánlott szinteken összeegyeztethető a magas tejhozammal. Egy 3 éven keresztül végzett vizsgálatban egy állomány 55%-át NPN-nel, a többi 45%-át pedig természetes fehérjével etették. Mindkét csoport átlagosan körülbelül 5900 kg tejet adott lefejt tejjel, a tejsír és a tej egyéb összetevőinek változása nélkül.

Figyelembe veendő szempontok

Ha egyszerre túl sok karbamidot etetünk, vagy ha nem áll rendelkezésre elegendő szénhidrát, a bendőben gyorsabban felhalmozódhat a felesleges ammónia, mint ahogyan azt a baktériumok

fel tudják használni. Ez a felhalmozódás nitrogénpazarláshoz és esetleg az állat elpusztulásához vezethet.

Az etethető karbamid maximális mennyisége a következő lehet:-

– v 1% karbamid a gabonakeverékben.

– v 0,5% a kukoricaszilázsban (4,5 kg/tonna). Ha 0,5%-ot adunk a kukoricaszilázshoz, akkor a gabonában lévő mennyiséget csökkenteni kell. A 4,5 kg karbamid/tonna kukoricaszilázs hozzáadásával a fehérjetartalom 8%-ról 11-12%-ra emelkedik szárazanyag-alapon (a keletkezett veszteségektől függően).

A karbamidot csak más takarmányokkal keverve szabad a teheneknek etetni. Íztelen, ezért a legtöbb tehén önmagában nem enne meg. Nagyon fontos, hogy a karbamidot egyenletesen keverjük a takarmányba. A nem megfelelő keverés a túlzott mennyiség elfogyasztása miatt az állatok mérgezéséhez vezethet.

A karbamid nem ajánlott nyers szóját tartalmazó gabonakeverékekhez. A nyers babban lévő ureáz nevű enzim a karbamidot ammóniává alakíthatja, amely viszont elveszhet, és a takarmány kevésbé lesz ízletes. Kevés nehézség merül fel, ha pörkölt babot vagy szójalisztet használnak a karbamiddal együtt.

Amikor nem ajánlott a karbamid

A magas nedvességtartalmú koncentrátumok vagy meleg, párás időben tárolt koncentrátumok esetében sem ajánlott a karbamid használata. Ebben az esetben a tejelő tehenek csökkent takarmányfelvétele észlelhető, annak ellenére, hogy az állatok fiziológiailag alkalmazkodtak a nagyobb mennyiségű karbamid tolerálásához, valószínűleg a karbamid részleges ammóniává történő hidrolízise miatt. A karbamid nemkívánatos ízének melasszal való elfedése javíthatja a felvételt, különösen, ha a karbamidot az ajánlott mennyiségben használják.

A bendőmikrobáknak időre van szükségük a karbamidhoz való alkalmazkodáshoz. Emellett a tehenek elutasíthatják a jelentősen módosított keverékeket. Ezért ajánlott a karbamidot fokozatosan, legalább 3 hét alatt a kívánt szintre emelni.

A megfelelő ásványianyag- és vitaminpótlás különösen fontos a karbamid etetésekor. A takarmányt ezért kalcium, foszfor, nyomelemek és A-vitamin tekintetében egyensúlyban kell tartani.

A nagyrészt kukoricából és kukoricaszilászból álló takarmányokhoz ként kell adni. Az 1% karbamidot tartalmazó gabonakeverékekhez tonnánként 2-4 kg nátrium-szulfátot vagy kalcium-szulfátot kell adni.

Egyes tejtermelők aggódnak a karbamidnak az állatok egészségére és szaporodására gyakorolt hatása miatt. Ha a karbamidot az ajánlásnak megfelelően használják, és a takarmány más tápanyagok tekintetében kiegyensúlyozott, a tehenek jól fognak termelni, szaporodni és jó egészségi állapotúak maradnak.

Forrás: www.magro.hu

Kezdődik az előlegfizetés az egységes kérelmekre

2022. október 17.

Hétfőn kezdődik az idei egységes kérelmekhez kapcsolódó emelt összegű előlegfizetés - mondta az agrárminiszter hétfői sajtótájékoztatóján Budapesten.

Nagy István közölte, hogy a területalapú támogatások, vagyis az egységes területalapú támogatás (Single Area Payment Scheme, SAPS) és a zöldítési támogatás összege megközelíti a 94 ezer forintot hektáronként. Az előleg mértéke legfeljebb 70 százalék lehet. A Magyar Államkincstár november 30-ig előlegként, majd részfizetésként összesen csaknem 322 milliárd forintot fizet ki, 23 milliárd forinttal többet a tavalyi összegnél. Idén is fontos szempont, hogy minél többen részesüljenek egységes kifizetésben, és minden lehetséges jogcímen

elkezdődhesse az utalás, az állattenyésztők és a gyümölcsstermesztők termeléshez kötött támogatásai után is - tette hozzá a tárcavezető.

Nagy István szerint küzdelmes évet zárnak a termelők, és a következő sem ígérkezik könnyűnek, de a nehézségeket sikerült jó megoldásokkal enyhíteni, fenntartva az élelmiszerellátás biztonságát. Kiemelte ezek közül a gazdahitelek 2023-ig tartó fizetési haladékát, a forgóeszköz-finanszírozást megkönnyítő 14 százalékos rendkívüli kamattámogatást, az állattartók 3 milliárd forintos takarmányszállítási támogatását, az aszálykárok biztosítói kárrendezésének felgyorsítását.

A magyar mezőgazdaság fejlődése szerinte annak ellenére is látványos, hogy az ukrajnai háború hatásai mellett az EU elhibázott szankciós politikája ugyancsak sok nehézséget okoz. Az uniós döntések egyelőre nem igazán javítanak a termelők helyzetén, a háborús és időjárási károkat ellensúlyozó pótlólagos forrásokról továbbra sincs hír Brüsszélből - fogalmazott a miniszter, aki szerint ilyen körülmények között különösen fontos, hogy Magyarország és sok más tagállam kérésére lehetőség nyílt előlegfizetésre. Hangsúlyozta egyúttal, hogy az idei volt az utolsó kérelembenyújtás a 2015-ben kezdődött agrártámogatási rendszerben, ezért minden érintettet tájékoztatni fognak, hogy könnyebb legyen a felkészülés az új szabályokra.

Feldman Zsolt, az AM mezőgazdaságért és vidékfejlesztésért felelős államtitkára közölte, hogy idén 5 millió hektár mezőgazdasági területre 163 ezer gazdálkodó adott be egységes kérelmet. Hétfőn 110 ezren mintegy 100 milliárd forint összegben kapnak SAPS-előleget, ezután majdnem 83 ezren a zöldítési támogatás előlegéhez juthatnak hozzá.

Hozzátette, hogy a tejelő szarvasmarhák utáni, csaknem 15 milliárd forintnyi előleg kifizetése október végéig nagyrészt le is zárul. Szintén még ebben a hónapban kaphatják meg a támogatásuk nagyobb részét a fiatal gazdák, a mezőgazdasági kistermelők pedig az egyszerűsített átalánytámogatást. Az államtitkár szerint a nehéz körülmények közepette a gyors kifizetés különösen fontos, sok termelőnek jelenthet nagy segítséget a mielőbbi utalás.

Forrás: www.kormany.hu

Egekben a tej felvásárlási ára, de már dereng némi fény az alagút végén

2022. október 20.

Egy hónap alatt több mint 6 százalékkal emelkedett a nyerstej hazai felvásárlási ára. A szeptemberi adatok az árakban rekordot jelentettek, eközben azonban csökkent a felvásárolt és az exportált tej mennyisége is.

Újabb rekordszintet ért el a nyerstej magyarországi felvásárlási ára, miután szeptemberben 6,2 százalékos emelkedés után elérte a kilogrammonkénti 192,93 forintos szintet. Ez 71 százalékkal múlja felül az egy évvel korábbi árat – írta piaci helyzetelemzésében a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács. A kiviteli ár szintén emelkedett, az 5,4 százalékos növekedés után elért 221,58 forintos ár szintén rekord, amely 79 százalékkal magasabb az előző évinél és 15 százalékkal haladja meg a belföldi felvásárlási árat. A kivitt és a felvásárolt mennyiség is csökkent 2021 szeptemberéhez képest – 9, illetve 7 százalékkal –, ezzel az első kilenc hónapban a felvásárlásnál 2,2, a kivitelnél pedig 23 százalékos a csökkenés az előző év azonos időszakához viszonyítva. A KSH jelentése szerint szeptemberben a sajt fogyasztói ára 68, a tejtermékeké, valamint a vajé és a vajkrémé pedig 66,3 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel azelőtt.

Az EU-ban átlagára ennél alacsonyabb mértékben emelkedett 2022 szeptemberében: az Európai Bizottság becslése szerint a felvásárlási ár növekedése némileg meghaladta az 1 százalékot, 2021 januárja óta pedig folyamatosan emelkedve, 42 százalékkal magasabb, mint az egy évvel korábbi átlagár. Az azonnali (spot) árak emelkedése augusztusban megtorpant, azóta azonban újra a növekvő trend jellemzi. Mind a főlözött, mind a teljes tej ára október elején

2 százalékos körüli mértékben emelkedett, újabb rekordot elérve. Az egy évvel korábbi árakhoz viszonyított drágulás mértéke ezzel a fölözött tejnél 35, a teljes tejnél pedig 46 százalékos.

A terméktanács helyzetelemzésében leírtak szerint a vizsgált tejszíralapú termékek árának meredek emelkedése július óta megnyugodni látszik. Az olaszországi tejszín árának emelkedése lelassult, az október eleji árak már csak 1,4 százalékos növekedést mutatnak, míg a németországi vaj ára kis mértékben – 0,6 százalékkal – már csökkent, a sajt ára pedig továbbra is stagnál.

Ettől függetlenül a sajt és a tejszín ára is rekordszinten áll, míg a vaj októberi ára is csak alig 3 százalékkal marad el a júniusban elért csúcstól.

Az éves áremelkedés mértéke továbbra is jelentős: a tejszínnél 36, a vajnál 44, a sajtnál pedig 54 százalékos emelkedés az árak előző évhez viszonyítva.

Az EU-27 tejfelvásárlása 2022 augusztusában növekvő – 0,8 százalékos – nagyobb mértékben (–0,8 százalékos) csökkent az előző évi szinthez képest. Ezzel 2022 első nyolc hónapjának összes felvásárlása 0,6 százalékkal marad el az előző év azonos időszakában felvásárolt mennyiségtől. A nagy tejtermelő országok közül Lengyelországban továbbra is emelkedik a felvásárlás – itt 2,2 százalékos a növekedés – miközben Németország, Hollandia, Franciaország és Olaszország is kevesebb tejet termel előző évhez képest.

A friss piaci adatok alapján átdolgozott rövidtávú előrejelzésében az Európai Bizottság a tejpiacot leginkább meghatározó tényezőknek az Európa nagy részét érintő aszályos időjárást, az élelmiszerinflációt, valamint az ukrajnai háború energiaárakra gyakorolt hatását jelölte meg. A nyári meleg és száraz időjárás hatására romlott a legelőterületek mennyisége és minősége, valamint a takarmánynövények hozama, mindemellett jelentős volt a hőstressz is az állományban. Mindezek következtében a tavaszi előrejelzéshez képest alacsonyabb hozamnövekedés várható és a tej beltartalmi értékei is romlanak.

A friss tejtermékek termelése csökken, exportigénye alacsony szinten marad, ez pedig kisebb uniós fogyasztást eredményez, visszatérve a Covid előtti csökkenő trendhez.

Forrás: www.vg.hu

Ezért drágul a magyarok kedvenc sajtja

2022. október 20.

Nagyon elszállt a hazai tejtermékek ára, amelyek közül sokaknál leginkább a legkedveltebb magyar sajtnak, a trappistának a drágulása verheti ki a biztosítékot. Több tényező áll az áremelkedés hátterében, amelyekről az Index Szauner Pétert, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács feldolgozó társelnökét kérdezte.

Egy év alatt 89 százalékkal emelkedett az Agrár-közgazdasági Intézet október eleji adatai alapján az átlagos feldolgozó átdóí ár a trappista sajtok esetében – mondta a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács feldolgozó társelnöke, aki egyben a FrieslandCampina Hungária Zrt. vezérigazgatója is.

A trappista gyártási technológiája, kiserelési formája, tömege, érlelési ideje egyedi.

Jellegzetes, de nem túl karakteres ízével egyaránt jól felhasználható sokféle hideg- vagy melegkonyhai recepthez, ezért kedvelt sajtféleség a félkemény sajtok között – ismertette Szauner Péter, aki megjegyezte, hogy a trappista a legnépszerűbb és a legismertebb félkemény sajtnak mondható Magyarországon, amely hosszú évtizedek óta a legnagyobb mennyiségben előállított hazai sajtféleség. Az AKI-adatokból kiderül, hogy a belföldi gyártás emelkedik: tavaly 19 500 tonna trappistát állítottunk elő belföldön, egy évvel korábban ez a mennyiség 17 600 tonna volt.

A népszerűségét jelzi, hogy a legnagyobb mennyiségben fogyasztott félkemény sajtok piacán hazai viszonylatban az elmúlt évtizedekben tapasztalható választékbővülés ellenére is még mindig körülbelül 45 százalékos részesedéssel bír.

Nagyon sok energiát igényel a tejfeldolgozás

A fűtés, a pasztörözés, illetve a késztermék tárolásakor nélkülözhetetlen hűtés központi szerepet játszik a tejtermékek gyártása során, amelynek a folyamata rendkívül energiaigényes.

Ezáltal jelentősen növeli a költségeket az energiaárak drasztikus emelkedése is a tejfeldolgozó üzemekben.

Ezenfelül a csomagoló- és adalékanyagoknál is extrém árnövekedést tapasztalnak az előállítók. Minden további feldolgozóipari önköltségelem (logisztika, vegyszer, munkaruha, szennyvízköltség stb.) kiszámíthatatlanul és folyamatosan emelkedik. A költségek nagy részének esetében nemcsak azok árának emelkedése játszik szerepet, hanem az import-csomagolóanyagoknál a folyamatosan gyengülő forintárfolyam is, ami jelentősen tovább drágítja egyes anyagok és szolgáltatások árát.

Drágul az alapanyag

A tejtermékek előállítása során a legfontosabb elem a hazai nyerstej, amelynek a termelői ára éves szinten 65-70 százalékkal emelkedett – mondta Szauner Péter, aki közölte, hogy az alapanyag termelése az elmúlt években folyamatosan emelkedett. Ugyanakkor jelenleg lassulás észlelhető, de a hazai megtermelt tej mennyisége még így is teljes mértékben képes a belföldi fogyasztás kiszolgálására és a hazai gyártású tejtermékekhez szükséges alapanyag biztosítására. Így alapanyaghiány nem tapasztalható, azonban az exportpiacokon is magas igény mutatkozik a hazai nyerstejre, amelynek mintegy 9,5 százalékát külföldre szállítják, ennek a magasabb árai és a gyenge forint miatti előny szintén hajtják az alapanyag-drágulást.

Takarmányárak

Az AKI adatai alapján egy év alatt megduplázódott a takarmánykukorica és a napraforgódara ára, de jelentősen nőtt a szója és a repce költsége is.

A tejtermelők esetében az inputanyagok, valamint az állattartásban felhasznált üzemanyag, takarmány és energia árának emelkedése, illetve az ezeket szükségszerűen lekövető élőmunkaköltség növekedése, valamint a munkaerőhiány eredményezi a drágulást.

A terméktanács társelnöke szerint az alapanyag-beszerzés, a szállítás és a bérköltségek növekedése csak úgy gazdálkodható ki, ha a tejtermelő és a tejfeldolgozó az elszorított drasztikus költségnövekedések azon részét, ami hatékonyságnöveléssel vagy egyéb, belső költségcsökkentő akciókkal már nem gazdálkodható ki, tovább tudja terhelni az ellátási lánc következő szereplője felé, azaz végül ezek a költségek megjelennek a fogyasztói árakban is.

Az említett kedvezőtlen hatások nemcsak a trappista sajt, hanem minden feldolgozott tejtermék önköltség- és ebből adódóan az átadási árak – növekedésében alapvető szerepet játszanak.

Kevesebb tejterméket veszünk

Több év átlagához viszonyítva az év első felében jól tartotta magát a tej, a vaj, illetve a trappista sajt értékesítése, bár júliustól kezdve már érezhető bizonyos lassulás, a tejtermékek többségének esik a fogyasztása, egyetlen kivétel talán a hatósági áron kapható 2,8 százalékos zsírtartalmú UHT-tej.

Október elejéig az előző évekhez képest a túró belföldi értékesítése, a tejfölé 5 százalékkal, az ömlesztett sajtoké pedig 13 százalékkal csökkent.

Szauner Péter kiemelte: törvényszerű, hogy a magas fogyasztói árak – amennyiben a bérek növekedése ezzel nem tart lépést, és a háztartások reáljövedelme is csökkenni kezd – negatív hatással lesz az eladott élelmiszerek, így a tejtermékek fogyasztásának mennyiségére is. Ugyanakkor az élelmiszer-fogyasztás – jellegéből adódóan – kevésbé rugalmas, de az összetétele megváltozhat. Egyes termékcsoportok fogyasztása jobban vagy kevésbé sínyli meg ezt a tendenciát. Ez a csökkenés a tejtermékek közül a magasabb minőségű, drágább, bio,

prémium stb. tejtermékeket érintheti először, míg a legnagyobb volumenben, a legtöbb háztartás által fogyasztott termékkategóriák fogyasztása kisebb mértékben változhat majd.

Szintén jobb helyzetben vannak a népszerű márkás termékek a fogyasztók preferencialistáján. Ez nem jelenti azt, hogy a csökkenést elszenvedett termékek háztartási penetrációja is csökkenni fog, de a fogyasztók egy része válthat az adott tejtermék olcsóbb vagy akciós verziójára, vagy csak csökkenti a vásárlási gyakoriságot vagy mennyiséget.

Kitért arra is, hogy a trappista sajtok a drágulás miatt közelítenek az importsajtók árához, de arról nincs szó, hogy a trappista általánosan drágább lenne az importsajtoknál, például a francia brie-nél. Sőt, a számok azt mutatják, hogy a trappista a legnagyobb forgalmú üzletláncokban továbbra is szignifikánsan olcsóbb. A nyugat-európai sajtüzemek a piac méretéből, az üzemméretből adódóan általában hatékonyabbak, ebből adódóan jelentős előnyre tehetnek szert az egy kilo késztermékre jutó költségekben, ugyanakkor az alapanyag-, az energia- és a gyártási költségek más európai országokban is nőttek, tehát

Az importsajtók ára is megdrágult az utóbbi időben, és ezt még a gyenge árfolyam is tovább növeli.

A legfontosabb különbség azonban, hogy míg egy kilogramm trappista előállításához átlagosan 9,5-10,5 liter tejre van szükség, addig egy kilogramm brie sajt anyagszükséglete csak 7-7,5 liter tej, tehát a felhasznált alapanyag mennyisége és így a költsége is jelentősen eltér – tette hozzá.

Forrás: www.index.hu

Hihetetlen, ami a tejtermékek árával történik

2022. október 21.

Van olyan termék, aminek az ára csaknem a duplájára nőtt.

Az összefoglaló az Agrárközgazdasági Intézet jelentése alapján készült.

A nyerstej termelői ára nemzeti valutában kifejezve az Európai Unióban 44 százalékkal, az USA-ban 38 százalékkal emelkedett 2022 augusztusában az egy évvel korábbihoz képest.

A világpiacon:

- a cheddar sajt értékesítési ára (FOB Óceánia) a 2022. 41. héten 17 százalékkal,
- a sovány tejporé 4 százalékkal,
- az ömlesztett vajé 3 százalékkal emelkedett,
- míg a teljes tejporé 6 százalékkal csökkent 2021 azonos időszakához mérten.

Magyarország

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 192,93 forint/kilogramm volt 2022 szeptemberében. A nyerstej felvásárlása 2022 szeptemberében az előző havi mennyiségtől 5 százalékkal, a 2021. szeptemberitől 7 százalékkal maradt el.

2022 szeptemberében a nyerstej kiviteli ára 221,58 forint/kilogramm volt, az előző havihoz képest 5 százalékkal, az előző év azonos hónapjához viszonyítva 79 százalékkal emelkedett.

Az AKI PÁIR adatai szerint 2022 szeptemberében az előző év azonos hónapjához képest a hazai előállítású tejtermékek közül emelkedett:

- a trappista sajt (+89 százalék),
- a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss zacskós tej és a tehéntúró (egyenként +73 százalék),
- az adagolt vaj (+71 százalék),
- a natúr joghurt (+70 százalék),
- a kefir és az 1,5 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej (egyenként +69 százalék),
- a tejföl (+68 százalék),
- a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tej (+67 százalék),
- a gyümölcsös joghurt (+63 százalék),
- az ömlesztett sajt (+58 százalék),

- a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos tartós tej (+57 százalék),
- valamint a natúr vajkém (+33 százalék) értékesítési ára

A KSH adatai szerint ugyanebben az összehasonlításban emelkedett:

- a trappista sajt (+95 százalék),
- a 100 grammos 80 százalékos zsírtartalmú adagolt vaj (+87 százalék),
- az 1,5 százalékos zsírtartalmú pasztörözött ESL- (hosszan friss) tej (+67 százalék),
- a 2,8 százalékos zsírtartalmú pasztörözött ESL- (hosszan friss) tej (+62 százalék)
- és a 2,8 százalékos zsírtartalmú UHT (tartós) dobozos tej (+6 százalék) fogyasztói ára.

Forrás: www.agroinform.hu

Elképesztő felfedezés: plusz 1400 év a tej- és tejtermék-fogyasztásban

2022. október 22.

Régészeti leletek: a tejfogyasztás átalakította az emberi táplálkozást.

A Proceedings of the National Academy of Sciences című folyóiratban ma közzétett új tanulmány kimutatta, hogy a tejet a korai neolitikumban (csiszolt kőkorszak), mintegy 7400 évvel ezelőtt használták, fogyasztották az első közép-európai földművesek, ami elősegítette, hogy az emberek a tejből táplálkozzanak és megteremtette a tejipar, pontosabban tejfeldolgozás korai alapjait.

A tej és a tejtermékek bevezetése átalakította az emberi táplálkozást

Az angliai Bristoli Egyetem által vezetett nemzetközi kutatás úttörő technikát alkalmazott a Kr. e. 54. századból származó kerámiaedények falában megőrződött tejsírnyomok datálására. Ez a módszer az állati zsírmaradványokból származó zsírsavakat veszi célba, így egyedülállóan alkalmas arra, hogy pontosan meghatározzák az új élelmiszerek bevezetését a történelem előtti időkben.

A kutatás vezető szerzője, Dr. Emmanuelle Casanova, aki a Bristoli Egyetemen végzett régészeti kémia doktori munkája során végezte a kutatást, elmondta, hogy elképesztő, mennyire pontosan tudjuk datálni a tej emberi fogyasztásának, felhasználásának kezdetét a történelem előtti időkben.

Az agropasztoralizmus kialakulása új élelmiszer-alapanyagok, például a tej és a tejtermékek bevezetésével átalakította az új-kőkori emberi táplálkozást, ami a mai napig is tart.

Korábban tejfehérjét azonosítottak hét őskori brit földműves 6000 évvel ezelőtti, mineralizált foglepedékébe ágyazódva

Délkelet-, Kelet- és Nyugat-Európa ezen telepesei voltak Közép-Európa legkorábbi neolitikus földművelő csoportjai, a Linearbandkeramik (LBK) kultúra néven ismertek.

A kutatás eredményei azt mutatták, hogy a régió legelső telepesei közül néhányan már nagy mennyiségben használtak tejet. Ez az új kutatás kibővíti a Yorki Egyetem 2019-es eredményeit, amelyek a béta-laktoglobulin nevű tejfehérjét azonosították hét őskori brit földműves 6000 évvel ezelőtti, mineralizált foglepedékébe ágyazódva. Akkor még ez volt a legkorábbi közvetlen bizonyíték a tejfogyasztásra bárhol a világon.

4300 kerámiaedényt elemeztek ételmaradványok szempontjából

Ez az új kutatómunka az Európai Kutatási Tanács (ERC) NeoMilk projektjének része volt, amelyet Richard Evershed professzor, a Bristoli Egyetem Kémiai Iskolájának professzora vezetett. Csapata 70 LBK-településről származó több mint 4300 kerámiaedényt elemzett ételmaradványok szempontjából.

Az eredmények jelentős eltéréseket mutattak ki a tejhasználat terén a régióban: a kerámiaedényeken csak a lelőhelyek 65 százalékában találtak tejsírokat, ami arra utal, hogy a tejhasználat, bár gyakori volt, nem volt általánosan elfogadott ezekben a korai földműves településekben.

A kutatók a tejmaradványokat tartalmazó lelőhelyekre és kerámiákra összpontosítva mintegy 30 új radiokarbonos dátumot állítottak fel, hogy feltérképezzék a tejtermékek LBK földművesek általi hasznosításának kezdetét. Ezek az új dátumok a legkorábbi LBK-településeknek felelnek meg a Kr. e. 6. évezred közepén.

A tejtermékek a korai neolitikumban széles körben elterjedtek voltak

Ez a kutatás rendkívül jelentős, mivel új betekintést nyújt az emberi ételkészítés-beszerzési gyakorlatban bekövetkezett jelentős változások időbeni sorrendjébe, ahogyan azok Európában kialakultak. Egyértelmű bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a tejtermékek a korai neolitikumban széles körben elterjedtek voltak, a területi elterjedésében mutatkozó eltérések ellenére.

Ez a cikk a Bristol Egyetem által küldött korai adatok alapján jelent meg, és amint a közzétett tanulmány elérhetővé válik, linket teszünk hozzá.

Forrás: www.agroinform.hu

Ismét pályázhatnak támogatásra a mezőgazdasági kisüzemek

2022. október 24.

Ismét pályázhatnak támogatásra a mezőgazdasági kisüzemek, a kérelmeket november 17-től a hónap végéig várják - jelentette be az agrárminiszter hétfői sajtótájékoztatóján, Budapesten.

Nagy István közölte, hogy a mezőgazdasági kisüzemek pályázatának idei utolsó, immár hetedik szakaszában nincs keretösszeg, az igények alapján döntenek majd. Előnyben részesülnek azok a kérelmek, amelyek magasabb élők munkáigényt céloznak meg, vagy hátrányos helyzetű térséget fejlesztenek.

A 2020 októberében megjelent felhívásra 2 év alatt 17 305 pályázat érkezett, a keretet 2,5 milliárd forintról tavaly 32,5 milliárd forintra, majd 52 milliárd forintra emelték. A napokban újabb 2132 kérelem támogatásáról született döntés 11,8 milliárd forint értékben - tette hozzá. A miniszter szerint a mezőgazdasági kisüzemek támogatása is bizonyítja, hogy a kormány felelősséget vállal a vidékért, hogy a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar nemzetközi szinten is versenyképes legyen. A pályázati rendszerben a legkisebbektől kezdve a legnagyobbakig minden üzemnek jut támogatás, az országnak ugyanis mindegyikükre szüksége van, minden termelő számára biztosítani kell a fejlődés lehetőségét - fogalmazott.

Nagy István hangsúlyozta, hogy 2010 után a magyar vidék növekedési pályára állt, megállt a termőföld és az élelmiszeripar kiárusítása, az elvándorlás, elbocsátások helyett átgondolt fejlesztések következtek. Az új agrárpolitika egyszerre segíti a pénzügyi biztonságot és a termelésbiztonságot, megkönnyíti a gazdák hitelhez jutását, a munkáigényes ágazatok megerősödését. A tárcavezető az eredmények megőrzéséhez nélkülözhetetlennek tartja a támogatások folytatását, a vidékfejlesztési források hatékony felhasználását, a jövedelemszerzés vidéki lehetőségeinek bővítését.

A vidékfejlesztési programok végrehajtásért felelős helyettes államtitkár szerint a mezőgazdasági kisüzemek támogatása a vidékfejlesztési program legnépszerűbb intézkedése. Papp Zsolt György közölte, hogy a pályázatra azok az őstermelők, mezőgazdasági tevékenységet végző, vagy mezőgazdasági terméket feldolgozó egyéni vállalkozók és mikrovállalkozók jelentkezhetnek, akik legalább egy éve 10 ezer lakosnál kisebb településen élnek, vagy ennél népesebb településhez tartozó tanyás térség lakói. Eredményként csupán a termelési érték vagy árbevétel növelését várják el 4 év alatt, ennek részletei a felhívásban olvashatók.

A 15 ezer eurós (csaknem 6,5 millió forint) vissza nem térítendő támogatás szabadon fordítható mezőgazdasági tevékenységre. Az összeg 75 százalékát egyből a támogatói okirat átadását

követően azonnal utalják, a többit 3 év elteltével. Az eljárás egyszerűsített, a pályázók számára képzést is szerveznek, hogy gazdasági és vállalkozói ismereteket adhassanak át nekik.

Forrás: www.kormany.hu

Vidéken több tejterméket fogyasztanak a magyarok

2022. október 24.

Sajt, tej és tejföl – három olyan élelmiszer, ami nélkül nem képzelhető el egy átlagos magyar háztartás hűtője sem, derült ki a Magyar Tej termékcsaládot gyártó Alföldi Tej Kft. márkakutatásából*. A magyarok a hazai termékeket előnyben részesítik, ragaszkodnak kedvenc márkáikhoz és általában a heti egy nagybevásárlás közben szerzik be. Míg Budapesten kevésbé népszerű például a tejföl, addig a falvakban görög joghurtot fogyasztanak kevesebben. A sajtok közül a trappista nélkülözhetetlen, ezért az Alföldi Tej bevezeti a 100%-ban trappistából készült sajtkrémet a piacra.

Az ország egyes pontjai között ugyanakkor érdekes különbségek fedezhetők fel, ugyanis míg a vidéki városokban a magyarok 93%-a eszik rendszeresen tejfölt, addig Budapesten ez az arány mindössze 79%. A tej, vaj, túró esetében, ha nincs is ekkora differencia, még mindig szignifikánsan többen vannak, akik vidéken falatozzák az említett ételeket.

Vannak ugyanakkor olyan termékek, amelyek esetében a fővárosiak a nagyobb fogyasztók, ilyen például a hűtést igénylő, hosszabb szavatossági idejű ESL tej, amelyet Budapesten az itt élők 37%-a fogyaszt, szemben például a falvakban élőknel jellemző 24 százalékkal.

Az életkor és a jövedelmi helyzet is számít

A kutatás rámutatott, hogy a tejtermékek vásárlására hatással van az egyes háztartások jövedelmi helyzete is. Ez azt jelenti, hogy a magasabb jövedelemmel rendelkezők többet is fogyasztanak, ugyanakkor kivételt képez a vaj, a túró, az UHT és ESL tej, amelyet nagyjából egyforma arányban esznek, anyagi helyzettől függetlenül.

Azok a háztartások, ahol gyermekek is vannak, lényegesen több tejterméket vásárolnak, különösen akkor, ha 3-5 éves gyerek él a családban. Népszerűek az ízesített tejitalok, így például a kakaó, madártej, valamint az ivójoghurtok. Ez azért fontos, mert az ezekben található kalciumra gyermekkorban, serdülőkorban van leginkább szüksége a szervezetnek, vagyis a nagy növekedések időszakában.

Sokat számítanak a generációs különbségek is, ugyanis míg a 29 évnél fiatalabbak a leglelkesebb fogyasztói a kanalas desszerteknek, az ivójoghurtoknak és az ESL tejnek, addig a 60 évnél idősebbek főleg sajtot, túrot és tejfölt fogyasztanak.

Ha azt nézzük, melyik az a termék, amelyet legalább hetente fogyasztanak a magyarok, első helyen a tej áll, amelyet a lakosság közel háromnegyede, a megkérdezettek 73%-a iszik minden héten legalább egyszer. A válaszadók kétharmada pedig legalább heti egyszer eszik sajtot (68%), vajat, vajkrémet vagy tejfölt (67%).

Aminek lennie kell otthon: a trappista sajt

Bár a sajtok esetében vannak olyan népszerű fajták, mint az edami, gouda, mozzarella vagy a grillsajt, ennek ellenére a válaszadók szerint, aminek mindig lennie kell otthon, az a trappista sajt. Legyen szó akár szendvicről, akár egyéb felhasználásról, alapvetés, hogy ez a típus legyen a hűtőben. Ezzel összhangban az Alföldi Tej új sajtkrémet dob a piacra, amelynek egyedülálló módon trappista lesz az alapja, ráadásul megfelel a szigorúan szabályozott magyar termék minősítésnek is.

„Vásárlóink megszokták, hogy a legnépszerűbb termékcsaládunk, a Magyar Tej, garancia a minőségre és a finom falatokra. 2022-es fogyasztói kutatásunk rámutatott, hogy leginkább a sajtkrémet hiányolták kínálatunkból és mi arra törekszünk, hogy kielégítsük ügyfeleink igényeit, ezért idén októbertől a Magyar Sajtkrém termékcsaláddal bővítjük portfóliónkat.

Három ízben, sőt, laktózmentes verzióban is elérhető. A trappistaalapú sajtkrémünk ráadásul nem csak különleges, hanem igazi magyar termék, amelynek előállításához kizárólag magyar gazdák által megtermelt tejet használtunk fel” – tette hozzá Pusztai József, az Alföldi Tej Kft. ügyvezető igazgatója.

Mi alapján választ tejterméket a magyar?

A kutatás eredményei alapján a két legfontosabb szempont a termék íze és állaga. A gyártóknak sok lehetőségük nincs hibázni, ugyanis, ha egy termék nem ízlik a vásárlónak, vagy esetleg nem tetszik az állaga, többet nem veszik meg. Vannak ugyanakkor kedvenc, bevált márkák, amiken nem szívesen változtatnak. Mivel a megszokott minőségből nem engednek, ezért folyamatosan keresik az akciós lehetőségeket.

Inkább magyar terméket vesznek és ezzel is a magyar gazdák támogatására törekcszenek. A tejtermékeket mindig abban a boltban szerzik be, ahol amúgy is vásárolnak és nem jellemző, hogy egy adott termék miatt külön elmenjenek egy másik üzletbe – kivételt képezhetnek a jó akciók. A háztartások körében a heti egy bevásárlás jellemző és csak akkor mennek el időközben is a boltba, ha valami elfogyott, a tejtermékek online beszerzése pedig még nem terjedt el, ennek fő oka az infrastruktúra hiánya.

Forrás: www.profitline.hu

A Lidl egy apróságnál hoz forradalmi változást

2022. október 25.

Nagy változást indít el a Lidl egyes tejfélék palackjainak kupakjainál annak érdekében, hogy könnyebben és jobban újrahasznáíható nyersanyag keletkezzen a használat során. A változás valóban nagyon egyszerű.

A Lidl brit érdekeltsége úgy döntött, hogy a félzsíros és az organikus tejtermékeket a jövőben átlátszó, szintelen kupakkal hozzák forgalomba, nyugdíjba küldve az eddigi zöld színű kupakokat - írja az European Supermarket Magazine. Ezt megelőzően szeptemberben négyhetes tesztet végeztek a vásárlók körében a tejbeszáíítójukkal, a Müllerrel együttműködve. A kiskereskedő fokozatosan fogja bevezetni az újdonságot október 31-étől kezdődően. A tervek szerint három hét alatt, november 21-ére végeznek is a kupakváltással. A vállalat segíteni akarja fogyasztóit abban, hogy környezettudatosabban viselkedhessenek - mondta Scott Davey, a brit Lidl illetékes vezetője.

A teszt alatt mindent elsőprő támogatást tapasztaltak a vevők körében, ezért nem volt kérdéses, hogy meglépik a kupakváltást. A menedzser szerint a változás hozzájárul ahhoz, hogy a diszkontáruházlánc teljesítse környezetvédelmi vállalásait.

Meglepően sokat jelent

Az átlátszó kupakok bevezetésével a Müller beszáíítójánál évente 60 tonna nagy sűrűségű visszaforgatott polietilén csomagolóanyag keletkezik, amely alkalmas élelmiszerek csomagolására is. A színezett műanyagot nehezebb alkalmassá tenni arra, hogy az újrahasznosítás után élelmiszer-csomagolásként használják fel.

A visszaforgatott műanyagból tejespalackokat állítanak elő, amit körforgásos újrahasznosítási rendszernek tartanak. A képhez tartozik, hogy az Aldi brit vállalata hasonló kísérleti projektet folytatott le augusztusban ugyanezzel a céllal.

Környezetbarátság másképp

A kupakcsere mellett más megoldásokkal is igyekeznek a boltláncok zöldebbé válni. Az Egyesült Királyságban már tavasszal beharangozták a "vödrös árusítás", azaz újratölthető termékek forgalmazásának elindítását.

Az ottani piacon a Lidl az elsők között kezdte el az újratöltő gépek és újratölthető zacskók telepítését.

Forrás: www.napi.hu

Még nincs vége az élelmiszerárak emelkedésének

2022. október 26.

Nem lesznek olcsóbbak az élelmiszerek, amelyek árának emelkedése várhatóan a télen platózik majd – mondta a Takarékbank AgrárTrend Indexet bemutató sajtóeseményen Hollósi Dávid, a Takarékbank és az MKB Bank agrár- és élelmiszeripari üzletágának ügyvezető igazgatója. Héjja Csaba, a pénzügyi stratégiai elemzője pedig azt fejtette ki, hogy az agrárium rendkívül energiakitett ágazat, függetlenedni kell a fosszilis energiahordozóktól, és banki oldalról is a megújuló forrásokat szükséges támogatni.

A jelenlegi élelmiszer-drágulás a koronavírus-járvány utóhatásának tekinthető, az orosz–ukrán háborút a boltban a jövő év első és második negyedévében érezzük majd.

Az élelmiszerek árának platózására télen számít Hollósi Dávid.

Az ágazat az elemzők szerint számos kihívással küzd: a nyersanyagpiaci hatások mellett a gabonák világszerte drágulását és a forint főbb devizákkal szemben tartósan gyenge árfolyamát is meg kell említeni.

Lesz élelmiszer, de milyen áron?

A magyar fogyasztó 60 százalékát költi a jövedelmének az elmúlt öt év átlagában élelmiszerre, energiára és közlekedésre. Tehát 40 százalék marad minden másra. A bank elemzői arra számítanak, hogy a bérek növekedése megindul majd, addig azonban a bevételeik jelentős részét élelmiszerre fordítják az emberek, háttérbe szorítva a szolgáltatások és a prémiumtermékek vásárlását. Hollósi Dávid szerint átrendeződik a lakosság élelmiszer-fogyasztása, a mennyiség és a minőség is visszaesik. Erre készülnek a kiskereskedelmi láncok, amelyek ráerősítettek a saját márkás termékekre.

A globális gazdasági kihívások közepette a szakértő úgy véli, hogy az élelmiszer-gazdaság stabil marad. Az élelmiszer-ellátás biztonsága adott Magyarországon, nem kell hiányra számítani – derült ki a rendezvényen, amelyen az is elhangzott, hogy az élelmiszerárak robbanásszerű emelkedésének még nincs vége.

A drágulás üteme várhatóan némileg lassulni fog, de ahhoz, hogy a termelés jövedelmező legyen, áremelésre van szükség.

Ellenkező esetben ellehetetlenülnek a termelők, a feldolgozók és az agrár-élelmiszeripar minden szereplője. Kitért arra is, hogy a takarékoskodás előnye, hogy az emberek tudatosan vásárolnak, kevesebb élelmiszert dobnak ki, ezáltal visszaszorul a pazarlás, és a mezőgazdaság ökológiai lábnyoma is zsugorodni fog.

Borúsak az agrár- és élelmiszer-gazdaság szereplőinek várakozásai

Romlik az ágazat hangulata az AgrárTrend Index alapján, amelyet ismertetve megjegyezték, hogy ugyanakkor nem annyira kedvezőtlenek a számok, mint a koronavírus-járvány idején. Ennek az lehet az oka, hogy a jelenlegi háborús helyzetet jobban tudjuk kezelni, mint a pandémiát. Az index értéke 2022 harmadik negyedévében 29,6 pontra csökkent a 48 pontos skálán. Legutóbb a járvány első hulláma idején, 2020 második negyedévében süllyedt 30 pont alá. Továbbra sincs olyan termékpálya, amely elérné az egyensúlyi szintnek tekintett 35 pontot.

Fűti a keresletet a kínálat szűkülése a szántóföldi ágazatokban

Hollósi Dávid beszámolt arról, hogy a hazai agrárium legnagyobb kibocsátását produkáló szántóföldi ágazatokban – búza, kukorica, olajos növények, szabadföldi zöldség – változatlanul erős a kereslet. Ezt elsősorban a kínálat szűkülése okozza: búzából a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai szerint idén a történelmi aszály miatt az átlagosnál

egymillió tonnával kevesebb termett, ami 25 százalékos termés kiesést jelent. A kukoricánál ennél is nagyobb, 40 százalékos kiesést vetítenek előre. 35 százalék körüli termés kiesést okozott az aszály a napraforgónál is, a kiesett mennyiséget azonban sikerült pótolni behozatalból, az étolajnak pedig jelenleg mind a belföldi, mind az exportpiaca erős.

Küzdenek az állattartók

A legfontosabb állati termékpályákon várhatóan előbb jelenik majd meg a magas infláció okozta fogyasztáscsökkenés, a fehérje ugyanis magasabb rendű élelmiszer, amelynek fogyasztása mindig is költségesebb volt. A termelés csökkentés egyelőre minimális értékű. A termelők a takarmányárak emelkedését beépítik az átadási árakba, a termékpályán érződnek az árfolyamhatások. Különösen az állati termékpályákon működő vállalkozások borúlátók, az ő várakozásaikat nagyban befolyásolta, hogy jellemzően kiszolgáltatottabbak az energiaárak alakulásának.

Vegyes kép a kertészeteknél

A kertészeti termékpályákon a hajtattott kertészetek kilátásai a fogyasztás várt csökkenésének nyomán némileg borúsabbak lettek, a geotermikus fűtésre alapozott üvegházak azonban továbbra is versenyelőnyben vannak, és akár út nyílhat számukra új exportpiacok felé. A szőlő-bor ágazatban a végéhez közeledik a szüret, érkeznek az új borok. A termelők a korábbinál némileg kisebb mennyiségre számítanak. Várakozásaik szerint az idei évjárat nem lesz kiemelkedő. A gyümölcsök piacán a termésmennyiség jellemzően átlagos volt, a piac így a kereslet-kínálatot árazza. Az árak érdemben nem emelkedtek, az inputköltségek viszont igen.

Energiahatékonyságban a jövő

Napjainkban az infláció mellett meghatározó az energia kérdése – hívták fel a figyelmet az elemzők, akik szerint ezek alapvető jelentőségűek lesznek 2023-ban is. Héjja Csaba kiemelte, hogy 2020 óta folyamatosan emelkednek az energiaárak, a piac – másokhoz hasonlóan – soha nem látott turbulenciát mutat idén. A feldolgozóiparon belül, de más nemzetgazdasági ágazatokhoz viszonyítva energiaintenzívnek tekinthető az élelmiszer-gazdaság. A magyar mezőgazdasági termelés 70 százalékban kőolajszármazékon alapul, de többek között az abrakfogyasztó állattartásban, a konzerviparban és az élelmiszer-feldolgozásban is jelentős mennyiségű villamos energiát és földgázt használnak. A magyar mezőgazdaság berendezkedése determinálja az ágazat energiapiaci függőségét, az ahhoz való alkalmazkodóképességet. Nem csak a közvetlen energiafelhasználás hat az ágazat egészére, a földgázpiac a műtrágya kereslet-kínálati viszonyait is alakítja.

2022–2023 nem a beruházások éve, viszont a magas energiaárak mellett gyorsabb lehet az energiahatékonyságot célzó projektek megtérülése – húzta alá.

Az áremelkedés komoly nyomást gyakorol a termékpályák minden szereplőjére, és különösen gyors alkalmazkodást követel meg.

Még nagyobb hangsúlyt kell fektetni a hatékonyság javítására – nem csak az energiafelhasználás terén – és a termékpályaszintű összefogás javítására – jegyezte meg Hollósi Dávid.

Forrás: www.index.hu

Kiderült a csúf igazság: ezért drágulnak ennyire a tejtermékek Magyarországon

2022. október 27.

2022 szeptemberében az előző év azonos időszakához képest jelentősen, 70 százalékot is meghaladó mértékben emelkedett a trappista sajt, valamint a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss zacskós tartós tej és a tehéntúró értékesítési ára, de ugyanígy a tejfölről, a gyümölcsös és a natúr joghurtokról, és voltaképp valamennyi tejtermékről elmondható, hogy jóval többet kell érte fizetni a boltokban, mint egy évvel korábban. Az azonban biztosra vehető, hogy ez a folyamat

a jövőben is folytatódni fog, mivel a tejtermelők és feldolgozók szinte minden költsége megnövekedett - mondta el az Agrárszektorban Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója. A szakember elmondta, hogy a tejtermékek drágulása nemcsak Magyarországra jellemző, valamint beszélt arról is, mi várható akkor, ha a tejtermékek ára eléri azt a bizonyos lélektani határt a magyar fogyasztóknál.

2022 augusztusában nemzeti valutában kifejezve az Európai Unióban 44%-kal, az USA-ban 38%-kal emelkedett a nyerstej termelői ára az egy évvel korábbihoz képest. A világpiacon a cheddar sajt értékesítési ára (FOB Óceánia) idén a 41. héten 17%-kal, a sovány tejporé 4%-kal, az ömlesztett vajé 3%-kal emelkedett, míg a teljes tejporé 6%-kal csökkent 2021 azonos időszakához mérten - olvasható az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) legfrissebb jelentésében. A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 34-40. hét között 3 euróval 68,5 euró/100 kilogrammra emelkedett, majd a 42. hétig nem változott. Hollandiában a 4,4 százalékos zsírtartalmú nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 38-41. hét között 5,5 euróval 58 euró/100 kilogrammra csökkent. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára október 17-én áfa nélkül, szállítási költséggel 68,5 euró/100 kilogramm, a Németországból és az Ausztriából származó, 3,6 százalékos zsírtartalmú nyerstejé 66,5 euró/100 kilogramm, a fölözötté 37 euró/100 kilogramm, a tejszíné 356 euró/100 kilogramm, az Európai Unióból származó tejszíné 354 euró/100 kilogramm volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (ife) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalékos zsír- és 3,4 százalékos fehérje-beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpör-jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 77%-kal, a fehérjeérték 31%-kal nőtt, így a szállítási költség nélküli alapanyagérték 53%-kal volt magasabb 2022 szeptemberében az előző év azonos hónapjához képest. Franciaországban a 2022-es év 40. hetében a tejfelvásárlás egy hét alatt 0,3%-kal, az előző év azonos hetéhez viszonyítva 0,6%-kal nőtt. A németországi központi tejpiaci szolgálat gyorsjelentése szerint Németországban a nyerstej felvásárlása ugyanekkor az előző hetitől 0,6%-kal maradt el, míg az előző év azonos hetit 1,4%-kal haladta meg. Németországban az ömlesztett vaj értékesítési ára idén a 42. héten az előző év azonos hetéhez viszonyítva 40%-kal, a sovány tejporé 22%-kal nőtt. A kempteni árutőzsdén a 25 kilogrammos kiszerelésű ömlesztett vaj értékesítési ára 680 euró/100 kilogramm, a 25 kilogrammos kiszerelésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejporé 360 euró/100 kilogramm volt a 2022-es év 42. hetében. Az ömlesztett vaj ára 207%-kal, a sovány tejporé 106%-kal volt magasabb az intervenciós árszintnél a vizsgált héten.

De mi a helyzet Magyarországon?

Az AKI Piaci Árinformációs Rendszerének (PÁIR) adatai szerint Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 192,93 forint/kilogramm volt 2022 szeptemberében. A fehérjetartalom 0,1 százalékpontos, a zsírtartalom 0,14 százalékpontos javulása, valamint az alapár 5 %-os emelkedése mellett a nyerstej átlagára mintegy 6%-kal nőtt 2022 szeptemberében ugyanezen év augusztusához képest, és 71%-kal haladta meg az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej felvásárlása 2022 szeptemberében az előző havi mennyiségtől 5%-kal, a 2021. szeptemberitől 7%-kal maradt el. Az idei év szeptemberében a nyerstej kiviteli ára 221,58 forint/kilogramm volt, az előző havihoz képest 5%-kal emelkedett, az előző év azonos hónapjához viszonyítva viszont 79%-kal volt magasabb. A kiviteli ár 15%-kal haladta meg a termelői átlagárát. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 9%-kal csökkent 2022 szeptemberében az előző év azonos hónapjához viszonyítva.

Az AKI PÁIR adatai szerint 2022 szeptemberében az előző év azonos hónapjához képest a hazai előállítású tejtermékek közül a trappista sajt értékesítési ára emelkedett a legnagyobb mértékben, összesen 89%-kal. Ezt követte a 2,8 százalékos zsírtartalmú friss zacskós tej és a tehéntúró, amelyek egyaránt 73%-kal lettek drágábbak 2021. szeptemberéhez képest. Az

adagolt vaj értékesítési ára 71%-kal, a natúr joghurt 70%-kal, a kefir és az 1,5 százalék zsírtartalmú dobozos tartós tej egyaránt 69%-kal lett drágább, a tejföl ára 68%-kal, a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejé 67%-kal, a gyümölcsös joghurté pedig 63%-kal emelkedett meg. Az ömlesztett sajtnak 58%-kal, a 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos tartós tejnek 57%-kal, a natúr vajkémnek 33%-kal nőtt meg az értékesítési ára. A KSH adatai szerint ugyanebben az összehasonlításban a trappista sajt fogyasztói ára 95%-kal, a 100 grammos 80% zsírtartalmú adagolt vajé 87%-kal, az 1,5 százalék zsírtartalmú pasztörözött ESL- (hosszan friss) tejé 67%-kal emelkedett, míg a 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött ESL- (hosszan friss) tejé 62%-kal, a 2,8 százalék zsírtartalmú UHT (tartós) dobozos tej fogyasztói ára 6%-kal emelkedett.

De milyen folyamatok befolyásolják a magyar tejtermékek árait?

Arra nézve, hogy milyen folyamatok játszódnak le a tejágazatban, és hogy mi váható a következő időszakban, az Agrárszektor megkereste Harcz Zoltánt, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatóját. A szakember az egyes tejtermékek drágulását illetően kifejtette, hogy az egy éves időszak alatt intenzíven emelkedett a tejtermelés önköltsége és drágult a tejfeldolgozás is. Ezt a folyamatot a mindenki által jól ismert, az önköltséget jelentősen növelő áremelkedések okozták, mint például a takarmányok, az energia, az üzemanyagok, a munkaerő, a csomagolóanyagok, illetve a logisztika költségeinek emelkedése, hogy csak a legfontosabbak legyenek megemlítve. A tejtermelők és tejfeldolgozók, de még a kiskereskedők is kénytelenek az önköltség-növekményt végső soron tovább hárítani a fogyasztókra. Ha ugyanis nem ezt tennék, akkor előbb-utóbb kénytelenek lennének beszüntetni a tevékenységüket - mutatott rá Harcz Zoltán, hozzátéve, hogy a veszteséggel történő értékesítést hosszú távon egyetlen gazdasági szereplő sem tudja elviselni.

A tejtermékek drágulása nem csak idehaza jellemző. Egy német eredetű import félkemény sajt is hasonlóan drágul: ennek a nagykereskedelmi ára 55-60%-kal emelkedett egy év alatt, és erre jött még rá a forint 15-20%-os gyengülése. Ne feledjük, 2021. október 25-én még 351 forintba került 1 euró - emelte ki Harcz Zoltán.

Arra a kérdésre, hogy ez az áremelkedés elsősorban miért a trappista sajtot érte el, és csak utána a tejet és a túrót, a szakember kifejtette, hogy a drágulás az energiaigényesebb termékeket érintheti jobban. A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója szerint erre jó példa, hogy mennyire drága lett például a sajtgyártás melléktermékét jelentő savó porítása, de a fagyasztás is. A sajtárak emelkedését részben az is okozhatja, hogy a Magyarországra legtöbb sajtot importáló Németország tejfelvásárlása már két éve csökken.

A magas árak vélhetően tovább velünk maradnak, de az élelmiszerinfláció mértéke egy ponton minden bizonnyal lassul majd. Amíg azonban a tejtermelés és tejfeldolgozás input költségeinek ára nem normalizálódik, vagy nem kezdődik legalább egy lassú visszarendeződés, addig ez az időpont meg sem jósolható - jelentette ki Harcz Zoltán a tejtermékek árának várható emelkedését illetően.

Azzal kapcsolatban, hogy hol húzódik az a lélektani határ, amelyet átlépve a magyar fogyasztók inkább elkezdik csökkenteni a vásárlásaikat, a szakember kifejtette, hogy a magas fogyasztói árak hatására egy ponton bizonyosan csökkenni fog az eladott tejtermékek mennyisége. Ez a csökkenés először minden valószínűség szerint a magasabb minőségű, drágább, prémium tejtermékeket, így például a desszerteket fogja érinteni. A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója ugyanakkor arra is rámutatott, hogy az áremelés hatására sok fogyasztó az adott tejterméket először csak egy azonos, de olcsóbb tejtermékre fogja váltani, vagy átáll arra, hogy nagyobb kiszerezésekben vásárol.

Nem szabad ugyanakkor elfelejteni, hogy a tejek és tejtermékek esetében valóban alapvető élelmiszerről van szó, melyet nem lehet csak úgy letenni egyik napról a másikra, az egészségünk érdekében sem - húzta alá Harcz Zoltán.

Forrás: www.agrarszektor.hu

Tovább drágulhat a trappista? – tejipari szereplők az aggasztó sajt helyzetről

2022. október 28.

Tejtermelőknél, tejfeldolgozóknál és a Terméktanácsnál jártuk körbe, miért drágult egy év alatt két-háromszorosára a trappista sajt, a magyarok egyik alapélelmiszere.

A vásárlók azt tapasztalják, legalább négy, néhol hat ezer forint körüli a boltokban az egykilós „guriga”, zsíros és félkemény trappista sajt, ami akciósan is jóval több, mint egy évvel ezelőtt. Persze az egész sajtpiacra jellemző a drágulás, aminek egyik alapvető oka, hogy felszöktek az alapanyagárak. Hogy mitől is? Ha csak felületesen pillantunk a kérdésre, akkor is szembetűnő a háború mellett az ideai aszály rossz hatása a nyerstej átadási árára.

Még most sem állt be az alapanyagár

Nem igaz, hogy kizárólag az Alföldön sújtotta a gazdákat, beleértve a tejtermelőket az aszály. A Zsámbéki-medencében található Etyeken halljuk Hegedűs Imre őstermelő családi gazdálkodótól, a Hegedűs Sajtüzem tulajdonosától, hogy például a kukorica termésátlagai itt is a tizede voltak a tavalyiaknak. *„Az a gazda, akitől én vásárolok a tejet, természetesen gabonát, szénát és kukoricát a teheneinek. Idén nagyon drága, ötszörös árú takarmányt esznek a tehének, miközben a tehén ugyanannyi tejet ad...Az én sajtkészítő gazdaságomban ez úgy jelenik meg, hogy idén januárban 150 forintért vásároltam egy liter nyerstejet, most 240-ért. És egyáltalán nem csodálkoznék, ha a tejár tovább növekedne!”*

Világos, ha ez bekövetkezik, vele a sajtokért is még többet fog kérni a kereskedő. Magukat megnevezni nem akaró iparági szereplők egyébként további 30 százalékos növekedéssel számolnak a közeljövőben.

Covidjárványtól keltezhető problémákról hallunk Rákóczi Andrástól, egy állattartással foglalkozó mezőgazdasági nagyüzem, a Tedej Zrt. vezérigazgató-helyettesétől Hajdúnánáson. Szarvasmarhákat is tartanak; 1800 fejőstehenet és szaporulatát. Évi 20 millió liter nyerstejet állítanak elő. Arról ad hírt: már több éve drágulnak a saját előállítású takarmányok termelési feltételei, üzemanyagtól a vetőmagon át a humán erőforrás költségéig. De az erjesztett tömegtakarmányokhoz adandó „inputok”: premix, vitaminok, ásványi anyagok ára is megháromszorozódott a koronavírus-pandémia alatt akadozó termelés miatt.

Persze az orosz-ukrán háborúból eredeztethető gáz-, elektromos áram idei, sokszoros áremelkedése is fájdalmas többlettétel, már a tejtermelőknél is. Hiszen a fejőházi körforgó-berendezésüket áram működteti, csakúgy, mint a tejhűtőket, és ott van még az éjszakai és téli világítás is. Ezért is van, hogy a másfél-két éve emelkedő nyerstej árak év elejétől új lendületet vettek – a már tavaly jelentkező aszályról nem is szólva.

Az átlag városi, mikor szájához emeli az ínyének jól ismert félkemény sajtot, nem is gondolná, hogy eleve mekkora kockázat tejtermeléssel foglalkozni.

„A tejtermelő tulajdonképpen a világ legoptimistább embere” – veti föl a hajdúnánási cégvezető. *„Másfél-két évre kell előfinanszíroznia az elvetendő szalastakarmányt annak aratása előtt, de két évre kell befektetnie az üszőborjába is, amíg az elkezd tejet termelni. Az ilyen hosszú befektetéshez hitel kell, és most ugye megemelkedett az alapkamat, így az eddig alacsony kamatozású - 2-3 százalékos - hitelek gyorsan 18-20 százalékosak válhatnak...”*

Arról nem is beszélve, hogy fejni, napi két-háromszor etetni kell, miközben a – fogyatkozó – munkáskéz is drágább, ráadásul a gépek folyamatos, szakadatlan működése állandó fejlesztést, karbantartást, javítást igényel.

Az alapanyagárak növekedését tartja döntőnek a cikk témáját képező bolti jelenségben a Székesfehérváron és Debrecenben üzemet fenntartó Alföldi Tej Kft. kereskedelmi igazgatója, Hang Csaba is. A világszerte becsődölt olasz multi, a Parmalat romjain sikerrel építkező cégnek

– egykor csak beszállító – magyar tejtermelő gazdák a tulajdonosai, így aztán a teljes vertikumot jól ismerik.

Ők is úgy vélik, az alapanyagár a döntő. Ám azt Hang Csaba hozza szóba, hogy a sajt alapanyagának árába belejátszik a nemzetközi tendencia is:

Európa-szintű ugyanis az alapanyaghiány!

A nagy tejtermelők: például Lengyelország, Németország Franciaország, Hollandia két-három éve különféle okokból kevesebb tejet termeltek, s a hiány nyomot hagyott a világpiaci áron.

Ebből mi is összerakhatjuk: a hazai tejtermelő, ha akarja, a külföldi piacon is eladhatja a termékét, ha elégedetlen azzal, amit itthon fizetnének érte...

A technológiai hőszükséglet nagy úr

A sajtgyártás még a tejtermelésnél is energiaigényesebb, amint azt az Alföldi Tej kereskedelmi igazgatója ecseteli. Gondoljunk csak a technológiai hőszükségletre, kezdve onnan, hogy magas hőfokra kell felfűteni – gázzal – a nyerstejet. Közbeszólunk: ha ennyi ok létezik, miért nem még sokkal drágább a sajt?

Nos, Hang Csaba ezt úgy magyarázza, a feldolgozók a piaci verseny miatt igyekeznek nem minden költségtöbbletüket áthárítani a lakosságra.

S hogy tarthatja-e bármely hazai szereplő „kitörési pontnak” a minőségrontást? Az Alföldi Tej Kft. biztosan nem. „Hosszútávú üzletpolitikánk része – magyarázza Hang Csaba –, hogy jó minőségű termékeket gyártunk, e mellett köteleztük el magunkat 2018-ban átadott sajtüzemünkkel, ahol a gyártósor megfelel a hazai szigorodó feltételeknek, a trappista sajt konszenzusos kritériumszabályozásának, melyet reményeink szerint mielőbb rögzítenek a Magyar Élelmiszerkönyvben is.”

Hasonlót mond a cikkünk elején már megszólított sajtmanufaktúrák östermelő-családi gazdálkodó: „A magyar trappistába vetett hit legalább olyan erős hit, mint a katolikus egyházba vetett hit. Rendületlenségének pedig jót tett, hogy a minőség is javult az elmúlt évekhez képest.” Hozzáfűzi még Hegedűs Imre: „Higgyék el a sajt fogyasztók, nem azért emelkedik a sajt ára, mert gazdagabbak akarunk lenni, hanem a költségeink növekedtek nagy mértékben. Ezt azonban csak részben terheljük a fogyasztókra.”

De mégis miért elsősorban a főleg nagyüzemi előállítású és alacsonyabb árfekvésű trappista sajt típus ára ugrott meg leginkább? Hegedűs szerint azért, mert a trappistának a közvetlen önköltsége sokkal nagyobb százalékát teszi ki, mint a drága sajtokénak.

Trappistától a gyenge sajtutánzatig

Végül Harcz Zoltánhoz, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatójához fordultunk a sajtok drágulása ügyében. A Mandiner kedvéért pontosan utánanéztünk: az átlagos trappista sajt belföldi feldolgozói átadói ára pillanatnyilag, az idei év 40. hetében 2 470 Ft/kg, ami 88 százalékkal magasabb, mint egy éve. A polcokon a kilós trappista ár jelenleg [2700-2900](#) Ft-nál kezdődik, de egy hosszabb érlelésű vagy füstölt trappistáért akár [5000-6000](#) Ft-ot is elkérnek kilónként!

Azt, hogy a tavalyi és az idei év fordulóján meglódult a sajtok ára, Harcz Zoltán úgy kommentálja, veszteséges értékesítést hosszú távon egyik érintett gazdasági szereplő sem tudna elviselni. A tejtermelők és tejfeldolgozók, de a kiskereskedők is, ezért kénytelenek az önköltség-növekményt végsősoron tovább hárítani a fogyasztókra. Ha nem így tennének, akkor előbb-utóbb nyilván be kellene szüntetni tevékenységüket. Hozzáteszi az ügyvezető igazgató, azzal is veszélybe kerülhetnek a szereplők, ha a magas fogyasztói árak hatására jelentősen csökkenni kezd a fogyasztók által vásárolt mennyiség. Hasonló gondokat okozhat például az olcsóbb import megjelenése is.

Kérdésünkre, mire ügyeljen az, aki a sajtok drágulása és pénztárcája szűkülése, illetve az infláció hatására a sajtimitátumok felé tájékozódik, Harcz Zoltán így felel:

„A sajtimitátumok jellemzően növényi eredetű összetevőket, például növényi zsírt tartalmaznak. A címke elolvasása is egyértelműsíti a termék eredetét, a felhasznált növényi

zsírt vagy egyéb összetevőt, adalékanyagot, ezeket ugyanis kötelesek jelölni a gyártók a tej- és tejtermékutánzatok csomagolásán. Bár ezek az imitátumok is ellenőrzött körülmények között előállított élelmiszeripari termékek, biológiai értékük nem azonos állati eredetű társaikkal.”

Forrás: www.mandiner.hu

Egekbe szökött a tej ára

2022. október 28.

Hétről hétre drágább tejtermékekkel találkozhatnak a vásárlók a boltokban. Az elképesztő mértékű áremelkedés hátterében a rekordszintre került nyers tej ára, illetve a feldolgozók egyéb költségeinek emelkedése áll. A szakemberek szerint a magasabb árszintre hosszabb távon fel kell készülniük a fogyasztóknak, a helyzet ugyanis nemcsak itthon, hanem egész Európában hasonló, így az import termékek sem fogják lejjebb nyomni az árakat.

Rekordokat döntöget az idén a nyerstej ára hazánkban. A feldolgozóknak nem kis kihívást jelent, hogy az alapanyag hónapról hónapra drágul, miközben a többi költségelem – az energia, a munkabérek, a szállítás és a csomagolás – ára is folyamatosan emelkedik. Az idén az időjárás sem kedvezett a tejtermelésnek, az aszály miatt kiégték a legelőket, a szálastakarmányt is nehezen tudták beszerezni a gazdálkodók, ráadásul a nagy hőség sem tett jót az állományoknak.

Mindez a fogyasztói árakban is tükröződik, a vásárlók – a 2,8 százalékos UHT tejen kívül, amelynek árát a kormány a múlt év októberi szinten befagyasztotta – szinte hétről hétre drágább tejtermékekkel találkoznak a boltokban.

Aranyárban mérik az alapanyagot

Az Agrárközgazdasági Intézet jelentése szerint az alapanyag, vagyis a nyers tej termelői ára szeptemberben itthon megközelítette a 193 forintot kilogrammonként, ami igencsak nagy ugrásnak tekinthető az egy évvel korábbi szinthez képest, amikor is a tej átlagára 112 forint környékén mozgott.

A drasztikus mértékű drágulás ugyanakkor nem csak hazánkra jellemző, az egész Európai Unióban hónapok óta felfelé ívelő pályán van a tejpiacon, már ami az árakat illeti. Jól jelzi ezt, hogy a belföldi felvásárlási árak is magasabb szinten vannak az exportárak.

A nyerstej kiviteli ára szeptemberben meghaladta a 221 forintot. A nyers tej mellett a tejszín és a vaj ára is az egekben van. Az olaszországi Veronában október közepén 3,56 eurót fizettek egy kilogramm tejszínért, Németországban, a kempteni árutőzsdén az ömlesztett vaj ára egy kilogrammra vetítve elérte a 6,8 eurót, míg a sovány tejpor 3,6 euróért kelt el. Ezzel az ömlesztett vaj ára 207 százalékkal, a sovány tejporé 106 százalékkal volt magasabb az intervenció – az Európai Unió által meghatározott legalacsonyabb – árszintnél.

Duplájára nőtt a trappista sajt ára

Nem csoda hát, ha az áremelkedés a fogyasztókat is egyre jobban sújtja. A feldolgozók kénytelenek áthárítani a megemelkedett költségeiket a kereskedőkre, s bár az áruházak némelyike – a kereslet visszaesésétől tartva – igyekszik tompítani az áremelkedést, a fogyasztói árak így is korábban nem látott szintre kerültek az elmúlt hónapokban.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint a legnagyobb mértékben a trappista sajt ára nőtt meg, egy év alatt közel a duplájára, ugyanakkor nagyon megugrott a túró, a tejföl, a kefir ára is.

A fogyasztói tejek közül az úgynevezett hosszan friss, vagy ESL tejek drágultak a legjobban, ezeket a termékeket ugyanis nem érinti a kormányzati árstop. A 2,8 százalékos zsírtartalmú pasztörözött ESL- tej egy év alatt 62 százalékkal lett drágább, míg az árstopos, 2,8 százalékos UHT tejhez továbbra is a múlt évi áron juthatnak hozzá a vásárlók.

A termelés csökkenését várja az unió

A szakemberek előrejelzése szerint rövid távon jelentős áresés nem várható a tejtermékek piacán. Míg korábban rendre attól tartottak a magyar tejágazat szereplői, hogy a külföldi dömpingáru letarolja a hazai piacot, most ilyen fordulatra nem kell számítani.

Az európai uniós versenytársak is a magyarországihoz hasonló gondokkal küzdenek, s az Európai Bizottság várakozásai szerint sem várható túlkínálat a piacon. Sőt, a friss tejtermékek esetén termeléseszköket vizionál a bizottság.

Az olcsóbb termékeket kereső vásárlóknak sajnos nem lesz szerencsájük. Míg a korábbi időszakban a növényi zsírral készült termékek – gyakran akár a vevőket megtévesztő módon – vitték a prímet az alacsony árkategóriában, az orosz–ukrán háború miatt gyakorlatilag aranyárban kapható napraforgó- és repceolaj ezen termékek árát is megemelte.

Forrás: www.vg.hu

Megjelent a rendkívüli mezőgazdasági kamattámogatási program szabályozása

2022. október 29.

Az Aszály Veszélyhelyzeti Operatív Törzs döntésének megfelelően rendkívüli mezőgazdasági kamattámogatási program indul az állattartók és az aszály következtében kárt szenvedett mezőgazdasági termelők forgóeszköz-finanszírozásának megkönnyítésére 14 százalékpont kamattámogatással.

Az Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Konstrukció keretében a mezőgazdasági termelők számára a rendkívül kedvezményes kamatozású, szabad felhasználású forgóeszköz hitel a KAVOSZ Zrt. által működtetett regisztráló irodákban, illetve a forgalmazó bankoknál hamarosan elérhetővé válik. A kedvezményes folyószámlahitel konstrukciót az igazoltan aszálykárt szenvedett növénytermesztő és a Tenyésztési Információs Rendszerben regisztrált állattartó (beleértve a halgazdálkodókat) vállalkozások igényelhetik.

A hitelfelvevők által fizetendő kamat, az Agrárminisztérium által nyújtott kiemelt, legfeljebb 14 százalékpont/év kamattámogatásnak köszönhetően jelentősen a piaci kamatok szintje alatt lesz. A hitel akár 3 éves futamidővel is felvehető, lehetőséget biztosítva ezzel a likviditási- és jövedelmezőségi problémák kigazdálkodásához. Az Agrárminisztérium által nyújtott kiemelt támogatás a hatályos támogatási jogszabály szerint a 2022. december 31-ig hatályba lépett új hitelek esetében vehető igénybe, a hitelkiváltásra az Agrár Széchenyi Kártya üzletszabályzata szerint van lehetőség.

Fontos információ, hogy a kamattámogatás uniós támogatási jogalapjának időközben ismertté vált, várható meghosszabbodása lehetővé fogja tenni, hogy az Agrárminisztérium egy későbbi rendeletmódosítással a támogatás alapjául szolgáló hitelek hatályba lépési határidejét a jelenlegi tervek szerint 2023. március 31-ig meghosszabbítsa. A kiemelt kamattámogatás elsődlegesen az ukrán válság kapcsán bevezetett átmeneti krízistámogatási jogcímen, annak feltételei hiányában csekély összegű támogatási jogcímen nyújtható.

A kamattámogatás alapjául szolgáló, az ukrán válság kapcsán bevezetett uniós támogatási jogcím a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódóan jelenleg 62.000 euróban meghatározott keretösszege - az euró-forint árfolyam függvényében - mintegy 60-65 millió forint 3 éves futamidejű hitel felvételét teszi lehetővé ekkora kamattámogatással. Reálisan számolunk azzal ugyanakkor, hogy az időbeli meghosszabbítás mellett jelentősen megemelkedik a nyújtható támogatási keretösszeg, amely jelentősen magasabb összegű, kiemelt kamattámogatású hitelek felvételi lehetőségét jelenti majd a gazdálkodók számára.

A hitelkérelmeket (igénylőlapot) az eddigiekhez hasonlóan a KAVOSZ Zrt. által működtetett regisztráló irodákban lehet benyújtani. A kiemelt támogatással működő hitel részletes feltételei a www.kavosz.hu honlapon találhatók.

A hitelkérelmekhez az aszálykár igazolása a földművelésügyi igazgatási hatáskörben eljáró megyei kormányhivatalnak az aszálykárra vonatkozó igazolásának, míg az állattartói minőség igazolása az igénylőlap benyújtását megelőző fél évnél nem régebbi kiállítási dátumú, a TIR-ben elérhető, 1350 számú Tenyészet Igazoló Lap másolati példányának és a kérelem benyújtásakor az azon szereplő adatok a valóságnak történő megfeleléséről szóló nyilatkozatnak a benyújtásával történik.

Az Agrárminisztérium szándéka szerint ez a rendkívül kedvezményes hitelkonstrukció hozzájárul a mezőgazdasági termelők idei évben ért nehézségek kezeléséhez és a termelés megnövekedett forgóeszközigényének hatékony finanszírozásához, ezzel végső soron az élelmezésbiztonság megőrzéséhez.

Forrás: www.kormany.hu

Ez a valódi oka az állati termékek drágulásának

2022. október 30.

Az állati termékek mellett a tej, a túró, valamint a sajt sem lett olcsóbb.

Jelentős mértékben drágultak az állati és a tejtermékek

A tavalyi év szeptemberéhez képest, 2022 őszére a tejtermékek 70 százalékot meghaladó mértékben drágultak. Mind a sajtok, mind a zacskós tej, mind a túró értékesítési árán jelentős mértékben meglátszik az infláció. Ugyanez elmondható az állati termékekkel kapcsolatban, amiknél a hatósági áras húsokon kívül minden jelentős mértékben megdrágult.

A trappista sajtért, a 2,8-as friss tejért, valamint a tehéntúróért, a tejfölért, de még a joghurtokért is jóval többet kell fizetnünk az üzletekben, mint 2021. szeptemberében. Az egy évvel korábbi árak még elfogadhatóak voltak, idénre azonban az infláció teljesen begyűrűzött a tejtermékek árába.

Arra viszont biztosan számíthatunk, hogy a folyamat a jövőben sem áll meg, hiszen mind a termelők, mind pedig a feldolgozók költségei növekedtek. A tejből készült termékek árainak emelkedése azonban Magyarország mellett számos egyéb országban tapasztalható. Hamarosan azonban elérhet egy olyan szintet, ami az embereknél már lélekhatárnak számít.

Emellett az állati termékek sem lettek olcsóbbak. Augusztusban közel 54 százalékos volt a drágulás, ami 8,3 százalékpontos emelkedést jelent az előző hónaphoz képest. Mivel a tej felvásárlási árban 62,5 százalékos emelkedés volt tapasztalható, így itt már 8,7 százalékpontos növekedésről beszélhetünk. Ugyanez igaz a tojásra is, ami 36,8 százalékos és 6,2 százalékpontos emelkedést mutatott.

Az élőállatok felvásárlásában is jelentős emelkedés történt, hiszen az árak júliusról augusztusra 48,5 százalékról 55,1 százalékra ugrottak meg. Ezek közül egyértelműen a sertés felvásárlási ára növekedett a legnagyobb mértékben, ami 64,4 százalékos drágulást mutatott. A szárnyasok közül a tyúkfélék ára 47,6, míg a libáé 55,9 százalékra ugrott az előző év azonos időszakához képest.

2021 szeptembere és 2022 szeptembere

Az idei év augusztusában az előző év azonos időszakához képest, nemzeti valutában számolva Európában 44 százalékkal, míg az USA-ban 38 százalékkal növekedett a nyerstej termelői ára. Az AKI Piaci Árinformációs Rendszerének az adatai szerint hazánkban 2022. szeptemberében a nyerstej termelői ára 192,93 forint/kilogramm volt. Az átlagár nagyjából 6 százalékkal emelkedett augusztushoz képest, illetve közel 71 százalékkal lett több, mint tavaly szeptemberben. Ennek hatására a felvásárlás egy hónap alatt 5 százalékot csökkent, míg a 2021. szeptemberi adatoktól 7 százalékkal maradt el.

Az AKI PÁIR adataiból az is kiderült, hogy a tavalyi és az idei év szeptemberét összevetve a trappista sajt értékesítési ára növekedett meg a legnagyobb mértékben. Közel 89 százalékkal, amely már bőven a lélektani határ felett van. Ezt a 2,8-as friss tej, valamint a tehéntúró követte, amik ára 73 százalékkal emelkedett meg. Nem lett olcsóbb a vaj sem, amiért 71 százalékkal kell többet kiadnunk.

Hazánkban az élelmiszerek inflációja augusztusról szeptemberre 38,6 százalékra emelkedett. Ez azt jelenti, hogy az élelmiszerek árai egy hónap alatt 3,8 százalékkal növekedtek meg. A feldolgozatlan élelmiszerek kapcsán széles körben volt jellemző az emelkedés, míg a feldolgozott élelmiszerek körében az árak emelkedése elsősorban a tejet és a tejtermékeket érintette.

Mi befolyásolja az állati és a tejtermékek árát?

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója, Harcz Zoltán elmondta, hogy a fő ok a tejtermelés önköltségeinek emelkedése és az élőállat előállításának, illetve a feldolgozásának drágulása. Mindezt az önköltséget növelő áremelkedések okozták. Ide tartozik mind az energia, mind az üzemanyag, mind a takarmányok árának növekedése, nem beszélve a munkaerő és a csomagolóanyagok költségeinek emelkedéséről. Emiatt a feldolgozó üzemek mellett a kiskereskedők is arra kényszerülnek, hogy a drágulás egy részét a fogyasztóra hárítsák. Ha ez nem történne meg, akkor idővel kénytelenek lennének bezárni az üzemeket és a boltokat. A veszteséggel történő kereskedés hosszabb távon semelyik piaci szereplő számára sem tartható.

Hozzá kell tenni azt is, hogy azért a trappista sajtot és a sertést érte a legjobban az emelkedés, mert ezt a legenergiaigényesebb előállítani, ami persze a túróról is elmondható. Igen drága lett ráadásul a sajtgyártás melléktermékét jelentő savó porítása, de annak fagyasztása is. Az árak növekedésére hatással van, hogy a hazánkba a legtöbb sajtot importáló németek tejfelvásárlása két éve folyamatosan csökken, ezáltal kevesebb sajtot tudnak előállítani.

Mikor érhetjük el a lélektani határt?

Azt szinte lehetetlen megmondani, hogy mi az az ár, amit a magyar fogyasztók már nem tudnak kifizetni. Idővel persze elkezdik átgondolni a vásárlásaikat, így az eladott állati, illetve tejtermékek mennyisége egy ponton bizony csökkenni fog. Ez elsősorban a magasabb áron értékesített, prémium termékek esetében lesz tapasztalható, mint a színhús, a desszertek, a drága sajtok, illetve a joghurtok. Az emberek nagy része ezeket leváltja olcsóbb fajtákra, de előfordulhat, hogy egyesek inkább nagyobb mennyiségben vásárolnak belőle egyszerre. Ennek hatására kedvezőbb áron szerezhetnek be prémium húsokat és tejtermékeket.

Mivel azonban alapvető élelmiszerekről van szó, arra nem kell számítani, hogy a kereslet teljes mértékben eltűnne.

Forrás: www.agroinform.hu

Spar-vezérigazgató: Nagyot torzul a piac az ársapkák miatt

2022. október 31.

A trappista és más sajtok is azért drágulnak, mert 2,8%-os tejnek hatósági ára van, ez pedig tejzsírt von ki a gyártók piacáról – fejtette ki Heiszler Gabriella.

A kereskedelmi vállalatok pedig úgy próbálják meg kompenzálni a hatósági árak miatt termelt veszteségüket, hogy más termékek árát növelik – ám ez csak részben működik Heiszler szerint. Ha ugyanis túl sokat emelnek, kiárazzák magukat a piacról – mutatott rá a Forbes magazinnak adott interjújában.

Heiszler közölte, hogy miniszteri szinten szokták jelezni a vállalatok az ársapkákkal kapcsolatos kritikákat, de azt a visszajelzést kapják, hogy „nekik a választó a fontos, aki olcsón akarja venni a csirkemellet.”

A csirkemellnél és a cukornál egyébként mennyiségi problémák is felmerülnek, egyelőre a többi árstopos terméknel ezt nem tapasztalni – jelezte Heiszler Gabriella.

Bajt okozhat a gyenge forint

Az árucikkeik 90 százaléka belföldről származik a Sparnal, ugyanakkor nehezen érinti őket a magyar valuta gyengülése: a beszállítók ugyanis jobb áron tudják eladni terméküket külföldre.

Az infláció egy másik következménye az, hogy az emberek egyre inkább az olcsó árukat keresik a boltokban, Heiszler saját elmondása szerint magán is észreveszi, hogy sokszor a saját márkás termékeket vásárolja.

Ez a számokon is meglátszik: az üzletláncnál 4-5 százalékponttal ment feljebb a saját márkás termékek forgalma, miközben minden más termék forgalma csökkent.

Még nem éles a vészforgatókönyv

A vállalat bevételei nyár óta csökkennek, de a vészforgatókönyv még nem vált valóra – emelte ki a vezérigazgató. Hozzátette: a legnehezebb időszakot januárra várják, amikor mindenki megugrott rezsizsámlákat fog fizetni és az infláció tetőzik.

Ettől függetlenül bízik benne, hogy így is nyereséges lesz az év, de sok múlik majd a karácsonyon – hangsúlyozta.

Forrás: www.atv.hu

Hol jöhet még ársapka? A trappista sajt vezet a Pénzcentrum felmérésében

2022. november 1.

Akár már a héten dönthet a kormány az újabb ársapkás termékről. A Pénzcentrum differenciáltabb listáját a trappista kilós átlagára vezeti, 95, 4 százalékkal nőtt. A kenyér és a vaj/margarin után a tejföl következik a drágulásban, 87 százalékkal.

Még nem derültek ki a részletei Orbán Viktor múlt pénteken bejelentett nyilatkozatának, hogy milyen új termékekkel bővül az ársapkás termékek listája. Mivel a szeptemberi, 20,1 infláció esetében a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai azt mutatják, hogy az élelmiszerek 35,2 százalékkal drágultak egy év alatt, nyilván ebben a körben lesznek az “érintett” termékek.

A KSH statisztika szerint tavaly szeptembertől az élelmiszerek közül a kenyér drágult leginkább - 76,2 százalékkal -, a Pénzcentrum differenciáltabb, de szintén KSH-adatokon alapuló rangsora szerint a legdurvábban a trappista sajt ára emelkedett, ha a kilós átlagát vesszük, akkor gyakorlatilag a duplájára. A statisztika szerint ugyanis egy év alatt átlagosan 95,4 százalékkal nőtt az ára. De a rétesliszt, a fehér kenyér és a félbarna kenyér átlagára is - sorrendben - 94, 92-92 százalékkal emelkedett egyetlen év alatt - írták. A vaj 87 százalékkal drágult, a 20 százalékos zsírtartalmú tejföl szintén, míg a zsömle 83 százalékkal, a 12 százalékos zsírtartalmú tejföl 75 százalékkal.

A KSH statisztika szerint a száraztészta 60,2 százalékkal drágult, a tojás pedig 53,7 százalékkal 2021 szeptemberétől.

A Pénzcentrum listája azt mutatja: a spagetti 68 százalékkal drágult, a csirkecomb 65 százalékkal, a marhahús rostélyos 59 százalékkal, a 200-250 grammnyi őrölt kávé 58 százalékkal, míg a 10 darab tojás 57 százalékkal, a rizs pedig 56 százalékkal.

Már van árstop 6+1 élelmiszeren, Orbán Viktor idén január 12-én jelentette be, hogy hat élelmiszer, - kristálycukor, búzafinomliszt, napraforgó étolaj, sertéscomb, csirkemell és a 2,8 százalékos UHT tehéntej - árát vissza kell vinni a 2021. október 15-ei szintre. Utána a Kormányinfón Gulyás Gergely szavaiból az is kiderült: a hatósági ár a csirke farhátára is vonatkozik.

Az árstopok nem örökre szólnak, de várhatóan nem csak év végéig maradnak. Erre Nagy Márton gazdasági miniszter szavaiból lehet következtetni, aki a legutóbbi Kormányinfón azt mondta: amíg az infláció indokolja, fenn kell tartani az ársapkákat. A kormány szerint pedig háborús és szankciós infláció van.

Forrás: www.atv.hu

A piaci hírek adott hónapon belüli esetleges változásainak pontosabb követhetősége érdekében a sajtócikkek megjelenési sorrendben kerülnek feltüntetésre.